

24 TEMMUZ

TÜRK - İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU AYLIK DERGİSİ

AĞUSTOS

1963

TÜRK - İŞ

Aylık Dergi

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN ORGANI

YIL : 1

SAYI : 6

Fiatı : 250 Kuruş.
Abone Şartları :
1 Yıllık 25.00 Lira
6 Aylık 15.00 Lira

İDARE VE YAZIŞMA ADRESİ : ATATÜRK BULVARI İŞÇİ SİGORTALARI HAN KAT 3 NO. 14
Tel : 12 66 18 - 12 37 67, - ANKARA

Dizildiği ve Basıldığı yer
ŞARK MATBAASI - ANKARA

TÜRK - İŞ

Bu Sayımızda:

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ ; TÜRK - İŞ BAŞKANI SEYFİ DEMİRSOY

Genel Yayın Müdürü : Oktay POYRAZ
Yazı İşleri Müdürü : Özer ESMER

Türk - İş Dergisi Basın Ahlâk Yasasına uymayı kabul etmiştir

BİZDEN SÖYLEMESİ

Seyfi DEMİRSOY
Türk - İş Başkanı

Amerika'nın Başşehri Washington'da hangi devlet idarecisi ile görüştüysem, sordukları ilk soru, «— AFL - CIO Başkanı George Meany'den randevu alabildiniz mi ?» oldu.

«— Henüz kabil olmadı» şeklindeki cevabıma, «— Evet.. O şu anda fazlasıyla meşguldür. Size randevu temini için ben de aracı olacağım.» cümleleri ile karşılaştım.

Kimler söylüyordu bunları ? Dışişleri Bakan Yardımcıları, Çalışma Bakan Yardımcıları ve müsteşarları.. George Meany'yi bu kadar meşgul eden mesele acaba neydi ? Sordum - soruşturdum ve cevabını aldım.

Meşgul olduğu konu cidden mühimdi. Geri kalmış memleketlere yapılan Amerikan yardımının kısıtlanması görüşülüyordu Senato'da.. Teklifi şimdi senatör olan eski bir general yapmıştı. Başkan Kennedy, bu kanun teklifi üzerine teşkil ettirdiği on kişilik komisyona senatör olmayan George Meany'yi de dahil etmişti. Meany'in görüşü, diğer komisyon üyelerinin görüşlerinin aksi istikametteydi. Yani, yardımın kısıtlanması değil, artırılmasını, hem komisyonda, hem de Senato kürsüsünde müdafaa ediyordu.

Bu sebeple de, bana verdiği buluşmadan ancak iki saat sonra görüşmemiz kabil olabildi.

Senato'da kurulan komisyonlara toplum temsilcilerinin de katıldığı kanaatini müdafaa için, kendilerine Senato kürsüsünde de konuşma hakkı verilir.

Şimdi gelelim bize. Ters yönde taze misâli de var. Sendikalar Kanunu ile, Toplu Sözleşme, Grev Kanunu tasarıları Meclisin karma komisyonunda görüşülürken, Türk - İş'in bir temsilcisinin müzakerelere katılması teklif edilmişti.

Cevap; «— İşvereni de çağırmak lâzım. Lüzum olursa çağırırız.» Tabiî komisyon çalışmalarına, işçisi de, işvereni de çağırılmadı. Çağırılsaydı ne olurdu ?

Evvelâ, komisyonun onsekiz üyesinin devamı, seri çalışması sağlanırdı. Asıl mühimi de, kanunlarda bazı ölü maddeler kalmazdı. Ayrıca da, gelmiş geçmiş devlet yöneticilerinde müşahede edilen (acabalar) sebebiyle kona kısıtlayıcı bazı hükümle[r] yer almaz, bu şekilde de kanun koyucula[r]ındaki sorumluluk, yetkili kitle temsilcile[r]ince de taşınmış olurdu.

Temel iki kanun çalışma mevzuatın[a] girmiştir. Millete, memlekete hayırlı olaca[ğ]ğmdan şüphe etmiyorum. Topyekûn kanunlar kifayetsizdir demek, insafsızlık olur. Demek istediğim, bir prensibin benimsenmes[i] ve müdafaasıdır. O prensip te, yukarıdak[i] satırlar arasında mevcuttur. İşte bu saye[d]edir ki, Avrupa, Amerika gibi batı ülkelerinde teşriî meclislerden çıkan kanunlar uzun seneler değişmez. Bizde ise, çoğu kanunlarımız, tatbikata konduğunun senesinde yamamalar başlar.

Bu yolda çalışmamız için parlamento mevzuatı müsaittir zannederim. Bizden söylemesi. Söyleyip te takip etmeyecek de değiliz.. Böylece de biline..

AFL - CIO'dan söz açmışken, iki cümle ile bu teşkilâtın nelere kadir olduğunu ve hükûmetçe görüşlerine ne kadar itibar edildiğini de ifade edelim. Devletimiz, Nato'ya girmek için çok gayret sarfetmiştir. AFL - CIO'nun bu konuda Türk sendikacılarının yakından tanıdığı Amerika'lı sendikacı Irving Braun'a hazırlattığı raporun etkisi büyük olmuştur.

İnanmayanlar varsa, Sayın Selim Sarper'e müracaat etsinler.

Demirsoy BBC Radyosunda konuşurken

İŞÇİ BAYRAMI

24 Temmuz, işçi bayramıdır. Anayasa tarafından teminat altına alınan haklarının veriliş günü olan bu tarihte işçiler, her yıl bayram yaparlar.

Her yıl, 24 Temmuz tarihinde, yurdun dört bir yanında törenler düzenlenir, resmigeçitler yapılır. İşçiler, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, demokratik hayatın temel direği olan müesseselerin bânisi Büyük Atatürk'ün yattığı kutsal yeri ziyaret ederler.

Her yıl düzenlenen törenlerde, insanca yaşama hakkının koparılmasını temin eden Anayasa'nın, gereğinde kanla, canla korunacağına and içilir. İşçiler, Türk Anayasası sayesinde haklarını koparmayı ve onlardan vazgeçmemeyi öğrenmişlerdir.

Her işçi, "Türk İşçisinin Millî Andı"nı içmiş ve bu anda sadık kalmıştır. Sadık kalmak zorundadır...

Tarihler bunu böyle yazacak, babalar evlâtlarına 24 Temmuz gününü böyle anlatacaklardır. Millî güvenliğimizin temel direği olan ekonomimizde ve tarım alanında çalışan milyonlarca Türk İşçisi'nin bayramı, kuşaktan kuşağa «Millî Bayram» niteliği alacak ve bu niteliğini devam ettirecektir.

ara Töreninden bir an

OLAYLAR

Halil Tunç And İçiriyor

ANKARA TÖRENİ

Türk işçisinin Millî Bayramı, ilk defa 1963 yılının 24 Temmuz günü kutlandı. Yurdun her tarafında toplanan devlet adamları, işçiler, mülkî amirler, sendika yöneticileri ve basın, gür sesle tekrarlanan İşçi Andı'nı aynı anda dinlediler.

Törenlerin en büyüğü, Orta Anadolu'daki bir yayla şehrinde yapıldı. Yaylanın yüksek tepelerinden birinde istirahat eden en büyük Türk Büyüğü törenden önce ziyaret edildi, kendisine duyulan minnet ve bağlılık hisleri, mermer anıtın kaidesine konan bir çelenkle ifade edildi.

Dokuzyüz metre rakımlı yayla şehrinin adı Ankara idi.. Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentiydi, Ve başkent, milyonların yaşama teminatını kutluyordu..

Saatler onu gösterdiği sırada, Sıhhîye semtindeki Çalışma Bakanlığı'nın yorgun asansörleri, yıpratıcı bir çalışmayı bitirmiş, beşyüze yakın davetliyi beş kat yukarıdaki İşçi Sigortaları Kurumu Toplantı Salonu'na taşımış bulunuyordu.

Kürsüde oturan genç, enerjik tavırlı adam, ilk konuşmayı yaparak toplantıyı açtı. Daha ilk cümlede bugünün mutlu bir gün olduğunu belirterek, 24 Temmuz'un bu vasfı kazanışının nedenlerini şöyle izah etti :

— Bugün yurdumuzun her beldesinde düzenlenen törenlerle, sendika hürriyeti ile toplu iş sözleşmesi, grev hak ve hürriyetini teminat altına alan kanunların yürürlüğe girmesiyle ilân edilen bayram kutlanmaktadır. Türk işçisi, bu mutlu günde, kendisine bu hakları temin eden demokratik rejime ve Anayasa'ya sadakat ve bağlılığını bir kere daha teyit edecek ve törenler sonunda Türk İşçisinin Millî Andı içilecektir.

Türk işçisinin Anayasa'ya sadakat ve bağlılığının ve demokratik rejimi korumak için bugün içeceği andın derin bir mânası vardır.

Tunç, daha sonra, Anayasa'nın 46 ve 47'inci maddelerinde yer alan işçi haklarının, büyük işçi toplumu tarafından nasıl anlaşıldığını belirledi. Konuşma, şu satırlarla devam ediyordu :

— Aziz arkadaşlarım.

Her vesile ile ifade ettiğimiz gibi grev hakkı, Türk işçisinin nazarında yıkıcı bir vasıta değil, bilâkis iktisadî kalkınmada bir faktör, emeğin istismarını önleyici bir silâh ve millî istihsalimizin artışını temin edecek bir yoldur.

Şu hususu kat'iyetle ifade etmek isterim ki, Türk işçisi hiç bir

zaman ihtilâlci amaçlar güden ve sosyal iktisadî bünyemizi kökünden sarsacak grev hareketlerine tevessül etmeyecektir.

Aksine, işçilerimizin insan haysiyetine yaraşır bir hayat seviyesine ulaşmasını temin etmek amacını güden teşkilâtlar olarak, sendikalarımız sadece ücret artışını sağlayacak bir pazarlık aracı olmayacak,emekle ri ile geçinenlerin refahını temin edecek bütün husus-

PTT

TELGRAF

YILDIRIM

TÜRK-İŞ İCRA HEYETİ

İSCİ SİGORTALARI KURUMU KONFERANS SALONU

ANKARA

ANKARA 62712 24.7. 10.10 SURET 24.7.963 10.25 P

İŞÇİLERİMİZİN HAKLARINI VE MENFAATLERINI KORUYAN TEMİNAT ALTINA ALAN KANUNLARIN ÇIKMASI VATANPERVER TÜRK İŞÇİSİNİN ŞİMDİYE KADAR VERİLMEMİŞ HAKKI İDİ . BU HAKKIN İSTİHSALİ HAKİKATEN ÖVÜNÜLECEK VE SEVİNİLECEK BİR HADİSEDİR. TÜRK-İŞ İCRA HEYETİNİN ŞAHSINDA BÜTÜN TÜRK İŞÇİLERİNİN BAYRAMINI KUTLULARIM.

CUMHURBAŞKANI CEMAL GURSEL

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in tebrik telgrafı

ları içine alan bir çerçeve içinde çalışacaktır. Bu çerçeve içinde, işletmelerin verimini artırmak, millî gelirin çoğalması için tedbirler alarak, bu sayede âdil bir gelir dağılışıyla, yüksek kalkınma hızına ulaşma, Türk sendikacılığının çabaları arasındadır. Türk işçisi, bu hakkını kullanmaya başladığı andan itibaren, bu anlayışını Türk toplumuna ispat edecektir.»

Türk - İş Genel Sekreteri Halil Tunç, uzun süre alkışlanan konuşmasının bitiminden sonra, dünyanın dört bir bucağından ve törende bulunamayan devlet büyükleriyle sendika yöneticilerinden telgraf çekmek suretiyle tebrik yollayanların mesajlarının okunacağını bildirdi Bu telgrafların birincisi, Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'den geliyordu ve ayakta alkışlandı. Daha sonra, Birleşik Amerika Maden İşçileri Sendikası Eski Başkanı John E. Lewis, Yeni Başkanı W. A. Boyle, Başkan Yardımcısı R. O. Leis ve Sorumlu Sayman John Owers'dan, Uluslararası Petrol İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Lloyd Maskins'ten, ILO nezrinde Amerikan İşçi Sendikaları Delegesi ve Uluslararası Torna İşçileri Sendikası Temsilcisi Rudolph Faul'dan, AFL - CIO Başkanı George Meany'den, CHP Genel Sekreteri Kemal Satır'dan, kanunların meclislerde görüşülmesi sırasında teşkil edilen karma komisyonun sözcülüğünü yapan CHP İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca'dan, Türkiye Kauçuk Mâmulleri, Lâstik ve Plâstik Sanayiî İşverenleri Sendikası Yürütme Komitesi Başkanı Mustafa Suhubî'den, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hasan Dinçer'den, Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu Genel Sekreterliği'nden, İçişleri Bakanı Hıfzı Oğuz Bekata'dan, Türkiye Turizm Sanayiî İşverenler Sendikası Başkanı Necati Doğanbey'den ve Ordinaryüs Profesör Sadi Irmak'tan gelen telgraflar da alkışlar arasında okunarak, işçi temsilcilerine duyuruldu. Gelen telgraflar arasında, işveren sendikalarından yollanan tebriklerin de yer alması, memnunluk uyandırdı.

BAŞBAKAN KONUŞUYOR

Tebriklerin sonunda, Başbakan İsmet İnönü kürsüye davet edildi ve konuşmasını yaptı. Başbakan konuşmasında, işçi toplumuna verilen hakların yerinde kullanılacağından duyduğu emniyeti belirtiyor, ancak milletçe kalkınmak için bu hakların yerinde kullanılması gereğinin yanıbaşında, vazifelerin de unutulmaması gerektiğini belirtiyordu. Başbakan, bu konuda özetle şunları söyledi :

İşçi hakları, sosyal haklar ve sosyal düzen, yeni Anayasa'nın esas unsurlarındandır. Hiç unutmamak lâzımdır ki, her hak, mutlaka bir vazife ile birlikte işler. Söylediğim gibi, Türk işçisinin haklarını, sosyal meseleleri ön plânda temin etmeğe çalışırken, cemiyetin çalışma fikrini, büyük çalışkan kütlesini temsil eden işçilerin büyük vazifeleri olduğuna yürekten inanmış olarak beraber çalışıyoruz. Bu büyük vazifeyi, her icap ettikçe hepimiz için söylenen bir mütearife seviyesinde kullanmıyorum. Türk işçisinin, çalışmasında, bilgisinde, karakterinde, vatanı büyük ölçüde yükseltip, yapacak mimarlar arasında bulunacak bir seviyede olduğuna yürekten inanıyoruz ve onun için onu, hayatında, hizmetlerinde teçhiz etmeğe çalışıyoruz..»

İsmet İnönü

Ekrem Alican

DİĞER KONUŞMALAR

Diğer konuşmalarda da, hemen hemen bütün konuşmacılar, yeni alınan hakların, işçi toplumu için «gerçek bir hak» olduğu ana noktasında birleştiler. Üzerinde tam bir isabetle durulan diğer bir nokta da, bu hakların, hiçbir zaman istismar edilmeyeceği oldu. İşte, buk onuşmalardan satırlar :

Başbakan Yardımcısı Ekrem Alican :

— Türk işçisi, istihsal hayatımızda emeğinin mukabilini ne dereceye kadar almak imkânına sahip olursa, Türk kalkınma hayatının o derece başarı ihtimallerine kavuşacağına şüphe yoktur.,

Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu :

— Hür sendikacılık, işçi hakları, yalnız iktisadî kalkınmanın başlıca direklerinden biri değildir. Aynı zamanda, insanca yaşamanın şartı olan hürriyet ve demokrasi rejiminin de vazgeçilmez şartı ve vazgeçilmez direğidir.

Çalışma Bakanı Bülent Ecevit.:

— Bizim durumumuzda bir ülkenin güvenliği bakımından, toplum zayıf noktalar kalmaması, en az sınırlarımızda zayıf noktalar kalmaması kadar önemlidir.

Karma Komisyon Başkanı CHP İzmir Milletvekili Şeref Bakık :

— Biz inaniyoruz ki, Türk işçsii grev bahsinde, en ürkek ve çekingen vatandaşlarımıza dahi grevi sevdirmesini bilecektir.

YTP Aydın Milletvekili Orhan Apaydın :

— Bu mutlu günde asırların ihmaline ugrayan tarım işçilerini de unutmamamız lâzımdır. Toprak Reformu ve Tarım İş Kanunu, kalkınmanın sağlam ve sıhhatli temellerini teşkil edecektir.

Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Başkanı Kemal Özer :

— Türk sendikacıları olarak, Hür Dünya milletleri sendikacıları nezdin de bugüne kadar, bu kanunların yokluğu ile zedelenen itibarımızı kazanmış bulunuyoruz.

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Fedarasyonu Başkanı Rıza Tetik :

— Batı ülkelerinin kalkınmış olması, milletçe refaha ulaşmaları, demokratik düzen içinde hür sendikacılık, fikir serbestisi, mütekabil hakların karşılıklı müzakeresi usulüne ve grev hakkına sahip bulunmalarıyla mümkün olabilmiştir.

Harp —İş Fedarasyonu Başkanı Ethem Ezgü :

— Kanunların tatbikatında doğacak aksaklıkların giderilmesini şu veya bu inanışların değil, sendikalar, fedarasyonlar ve konfederasyonun çatısı altında teşekkül ettirilecek fikir ve birliğin halledeceğine inanıyoruz.

Toleyis Federasyonu İkinci Başkanı Nusret Aydın :

— İşveren dostlarımız haksızlık yapmadıkları takdirde, grev hakkı bir lüks olarak rafta kalacaktır.

Türkiye Tekstil, Giyim ve Örme Sanayiî İşçileri Sendikası Genel Başkan Vekili Zekeriya Göktürk :

— Daha iyi şartlar içinde çalışmamız için daha iyi kanunların çıkmasında mücadelemiz, mezara kadar devam edecektir.

Türkiye Şeker Fabrikaları İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Faik Dinçay :

— Hiç şüphe yok ki, bu kanunlar ile memleketimizin çalışma hayatı, yepyeni bir döneme girecek, memleketimiz ekonomisinde çok büyük gelişmeler kaydedilecek ve randımanlı bir çalışma çağı başlamış olacaktır.

Turhan Feyzioğlu

Toprak Mahsulleri İşçileri Sendikası Başkanı Muzaffer Daysal :

— Müzakerelerimizde, sermaye açık ve samimî olduğu nisbette bizden yardım görecektir.

Devlet Su İşleri, Enerji, Su ve Yol İşçileri Sendikası Başkanı Cihangir İldeniz :

— Herşeyden evvel, iktisadî, sınaî kalkınma ile memleket bütünlüğünü düşünen işçiler ve onların teşkilâtları, bu kanunlarda tanınan hakların kullanılmasında büyük bir hassasiyet göstereceklerdir.

VE... İŞÇİ ANDI

Bu konuşmalardan sonra, Başkanlık kürsüsünde oturan Halil Tunç'un şu sözleri söylediği işitildi :

— Şimdi hep beraber İşçi Andı'nı içecek ve törene son vereceğiz...»

Ve ayağa kalkarak Türk İşçisinin Millî Andı'nı cümle cümle okumağa başladı. Hükûmet üyeleri ve diğer davetliler ile basın mensupları da, hep birden ayağa kalkan işçilerle birlikte hazırol vaziyeti aldılar. Bu arada, Tunç tarafından söylendikten sonra, 5 yüz kişilik topluluk tarafından tekrarlanan cümleleri kendilerinin de tekrarlayıp tekrarlamayacağı konusunda tereddüte düşen Hükûmet üyeleri ve milletvekilleri görüldü. Kitle psikolojisi, salona tam anlamıyla hâkim olmuştu. Koskoca Çalışma Bakanlığı'nın koridorları çın çın ötüyordu.

İşçi Andı içildikten sonra Hükûmet üyelerinin hararetle alkışlamağa başladıkları görüldü. Anayasa'ya bağlılığını bu şekilde ilân eden milyonluk bir kütlenin içtiği and, Hükûmet edenleri haklı olarak duygulandırmıştı.

Bülent Ecevit

YURTTA BAYRAM

Ankara'da yapılan bu törenin yambaşında, yurdun dört bir tarafında düzenlenen diğer törenlerle de İşçi Bayramı kutlandı.

Karınca kararınca kendi yörelerinde temin edebildikleri salonlara dolan işçiler, yurdun her tarafında bayram yaptılar.

Bu törenlerden muhabirlerimiz vasıtasıyla alınan bilgileri, kısaca iletiyoruz :

PRODÜKTİVİTE

15 YILLIK kalkınma plânının başarıya ulaşmasının belli başlı ve hattâ en mühim şartının verimlilik olduğuna kaniyim.

Bir memleketin sosyal hizmetleri, sosyal güvenliği ve eğitim işlerinin ancak o memleketin topyekûn istihsalinden elde edileceğine inancım tamdır. Kalkınma Plânımızda verimliliğin önemi belirtilmektedir. Ancak bunun yanıbaşında, plâna uygun bir verimlilik sağlanmasının, işçi ve işverenler arasında sosyal adalet ilkelerine dayanan bir çıkar birliği yaratırken bir yandan sendikaları geliştirmek, öte yandan da demokratik düzenin gereklerini yerine getirmekle kabil olabileceği hatırdan çıkarılmamalıdır.

Memleketimizde emeğin önemi büyüktür. Emeği verimli hale getirecek de, işçi sendikalarıdır. İşçi sendikaları, işçilerin menfaatlerini devamlı olarak temsil etmekle kalmayıp, aynı zamanda temsil ettikleri işçilerin destek ve sadakatini de ayakta tutmak için azamî gayret sarfederler. Ancak, işçilerin iktisaden geri kalmış ve adîl bir gelir dağılımından yoksun memleketlerde verimliliğe karşı bir endişeleri mevcuttur. İşçiler, artan verimden hisselerini tam olarak aldıklarına kani olmadıkça, sendikaların bu yolda gösterdikleri çaba her zaman başarıya ulaşamaz.

Sendikalar, ancak memleketin her türlü iktisadî kuruluşlarında söz sahibi olarak ve her alınan kararda işçilerin menfaatlerinin gözetildiğini işçiye anlatarak emek verimliliği sağlayabilir.

İşçileri doğrudan doğruya ilgilendiren meselelerde kendilerine danışılmadığı takdirde, verimlilik propagandalarında işçinin olumlu rol oynaması beklenemez. Asıl mesele, işçinin artan prodüktiviteden gerçekten faydalanacağı konusunda inandırılmasıdır.

Bu bakımdan, hükûmetlere özel bir sorumluluk düşmektedir. Hükûmetler, her iktisadî kuruluşta, işçilerin temsil kabiliyetlerine göre, bu kuruluşun yönetim ve üretiminde söz sahibi olmalarını ve alınacak kararlara katılmalarını prensip olarak kabül etmelidirler.

Yukarıda açıklanan hususlar gözönüne alındığı takdirde, hazırlanan "Millî Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu Tasarısı"nda bazı noksanlıklar görmekteyim. Bu noksanlıklar şöylece özetlenebilir :

1 — Geçici komisyon sözcüsü Sayın Orhan Apaydın'ın hazırladığı tasarıdaki merkezin görevleriyle ilgili ikinci maddenin (f) fıkrası, "prodüktiviteyi ölçmek hususunda gerekli hazırlıkları yapmak" şeklinde çok muğlâk bir ifade taşımaktadır. Millî Prodüktivite Merkezi'nin, yeni gireceğimiz düzende başta gelen görevi, prodüktiviteyi ölçmek olacaktır. Çünkü ilk beş yıllık plâna göre, sosyal adalet ilkelerine göre tesbiti gereken asgarî ücretlerin üstündeki yükselişlerin, verimlilik artışlarına bağlanması icap etmektedir. Sendikaların toplu sözleşme müzakerelerinde, artan prodüktivitenin miktarını sıhhatli olarak bilmeleri şarttır. Eğer bu merkez tarafından prodüktivite artışı sıhhatli olarak tesbit ve ilân edilmezse, işçi ve işverenler arasında, bu hususta birçok anlaşmazlıkların çıkması tabii olacak-

BİRİNCİ BÖLGE

Birinci Bölge'de yapılan bayram, İstanbul Birinci Bölge Temsilcisi ve yardımcısı tarafından Taksim Anıtı'na bir çelenk konmasıyla başladı.

Saat 11'de Birinci Bölge Temsilciliği Salonu'nda yapılan toplantıya ise, İşveren Sendikaları Konfederasyonu yöneticileri, İstanbul Valisi, Belediye Başkanı ve kalabalık bir basın grubu katıldılar.

Toplantı, Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar'ın konuşmasıyla başladı. Topkar, konuşmasında, 17 yıllık bir geçmisi olan Türk sendikacılık hareketinin bugün önemli bir yer kazandığını belirtti ve özetle şöyle dedi:

— Bu haklar, memleketin iktisadî hayatını yıkmak, parçalamak için asla kullanılmayacaktır. Aksine, işçi ve işveren elele, bu memleket ekonomisinin kalkınması için beraberce yürüyeceklerdir.

Topkar'ın alkış toplayan konuşmasından sonra, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Şahap Kocatopçu'dan gelen tebrik telgrafı okundu ve aynı teşekkülün Genel Sekreteri Haldun Kip tarafından da bir konuşma yapıldı. Kip, konuşmasında, özetle şöyle dedi:

— Gaye, çalışma barışının sağlanması ve bunun sonucu olarak barış ve saadet içinde yaşamamızdır. Bu bayram, sadece işçinin değil, işverenin, hepimizin bayramıdır. Kutlu olsun..

İstanbul Valisi Niyazi Akı, Belediye Başkanı Necdet Uğur ve İktisat Fakültesi Profesörlerinden Or

Orhan Apaydın

ve KALKINMA

Halil TUNÇ
TÜRK-İŞ Genel Sekreteri

tır. Bu sebeple, merkezin görevlerini tesbit eden ikinci maddenin (f) fıkrası, hükümet teklifinin (e) fıkrasındaki metinle değiştirilmelidir.

2 — Merkezin en yetkili organı olan genel kurulun teşekkül tarzını da sakat bulmaktayım. Bu organa, önümüzdeki devrede büyük vazifeler düştüğüne göre, bu organın verdiği kararların ve ilân ettiği dokümanların sıhhatine tarafların tam itimadını sağlamak için, dünyanın birçok memleketlerinde olduğu gibi üç gruptan eşit şekilde temsilci sağlanması yerine, isimleri değişik olmakla beraber, aynı grubun temsilcileri, bu kurulda çoğunluğu sağlamaktadırlar. Şöyle ki;

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği", "Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği", "Oda ve Borsalar" ve "Ziraat Odaları".. Bunlar aynı grubun teşekkülleridir. Hatta Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu da daha ziyade aynı grubu temsil eder. Bu bakımdan genel kurula çağırılacak temsilcilerle hükûmet, işçi ve işveren eşitliği sağlanmalıdır. Diğer taraftan genel kurulun temsilci üyeleri arasında yer alan ve halen faaliyette bulunan "Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu" isminin aynen yer alması Anayasa'mızın ruhuna ve eşitlik prensibine aykırıdır. Bilindiği gibi, gerçek Sendikalar Kanunu'nda, gerekse Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanun tasarılarında, bu tasarılar içindeki kuruluşlarda işçilerin temsili, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na verilmişken, komisyon ve meclis, bunu her hangi bir teşekküle peşin imtiyaz tanınamayacağı gerekçesiyle reddetmiş ve çoğunlukla bu kabil kuruluşlarda tarafları temsil edecek teşekkülleri "en çok mensubu olan işçi veya işveren konfederasyonu" şeklinde değiştirmiştir. Bunun da aynı şekilde olması gerektiği inancındayım.

3 — Yine yukarıda belirtilen hususlar gereğince, merkezin Yönetim Kurulu'nda da, genel kurulda olduğu gibi, işçi, işveren ve hükûmet eşitliğine mutlak surette yer verilmelidir. Bunun yanıbaşında, yönetim kurulunda grupların temsili, o grupların en çok üyeye sahip olan ve en üst teşkilâtları tarafından yapılmalıdır.

4 — Merkezin gelirleri arasında yer alan ve merkezde temsil edilen grup teşkilâtlarının ödedikleri aidatlardan işçi teşkilâtları istisna edilmelidir. Çünkü işçi teşkilâtlarının yaptıkları hizmet, sayı bakımından büyük bir kitleyi kapsamaktadır. Buna karşılık, işveren teşkilâtlarının yaptıkları hizmet, sayı bakımından çok az kimseye hitap etmektedir. Aynı zamanda merkezin yaptıkları vazifelerden, elde edilecek nimetlerden tatbikatta muhakkak ki, birinci derecede işveren grubu istifade edecek olduğuna göre, merkezin gelirlerine de işveren grubunun daha fazla bir yüzde ile katılması şarttır.

Netice olarak verimlilik artışında sendikaların rolü büyük olacaktır. Bu rolün olumlu şekilde gelişmesi için, bu merkezde sendikaların temsil edilmesini ve kararlara katılmasını şart görmekteyim. Sendikalar verimliliğin artması yolunda işçilerini ikna etmek için büyük fedakârlıklara katlanmak mecburiyetindedirler. Örneğin, "verimlilik artışının sağlayacağı menfaatleri belirten broşürler, seminerler, konferanslar" vermek gibi..

han Tuna da günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yaptılar.

Grevin demokratik ülkelerde uygulanan bir hak olduğunu belirten bu konuşmalarda, işçi ve işveren kitlelerinin, başarı yolunda elele çalışmaları gerektiği ve memleket ekonomisinin bu yolla kalkınacağı ifade edildi.

oynadığı role dikkati çekerek, örnekler verdi ve konuşmasını şöyle bitirdi :

— Bir toplum meselesinin kesin olarak halledildiği tarihî bir günü yaşıyoruz. Bunu gönülden değerlendirip, sevinmek hakkımızdır.

Tekin'den de sonra, Profesör Orhan Oğuz söz aldı ve Türk sendi-

İsmail Topkar İstanbul Töreninin açış konumasını yaparken

İKİNCİ BÖLGE

İkinci Bölge Temsilciliği'nde de tören, Atatürk Anıtı'na bir çelenk konmasıyla başladı. Daha sonra, Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası Toplantı Salonu'nda yapılan tören, İkinci Bölge Temsilciliği'ne yani atanan İsmail Aras'ın konuşmasıyla açıldı. Aras, günün anlam ve önemini belirten bir giriş yaptıktan sonra, konuşmasına şöyle devam etti :

— 27 Mayıs İhtilâli'ni yapan ordu, işçinin haklarını verdi ve Anayasa ile teminat altına aldı. Grev, iyi ellerde kullanılırsa, yalnız işçi refaha kavuşmuş olmayacak, Türkiye iktisadî çöküntüden kurtarılmış olacaktır. İşverenler şunu bilmelidirler ki, grev hakkını yalnız haksızlığa uğradığımız zaman kullanacağız. Grev kanunu, bunun dışında rafta kalacaktır.

Daha sonra Aras tarafından kürsüye davet edilen Vali ve Belediye Başkanı İhsan Tekin, İkinci Dünya Harbi'nden çıkan Almanya'nın kalkınmasında, Alman işçi toplumunun kacısının artık yetiştiğini, 1947'den bu yana olumlu sınavlar verdiğini ve kaliteli Türk işçisinin grevi de başarı ile kullanacağını ifade etti.

Ordu adına bir kurmay Albay, törene katılan milletvekilleri, İşveren temsilcisi Orhan Erden ve sendika yöneticilerinin de konuşmalarından sonra, İşçi Andı okundu ve törene son verildi.

ÜÇÜNCÜ BÖLGE

Üçüncü Bölge Temsilciliği de, töreni, temsilcilik merkezinin bulunduğu İzmir'de kutladı. Saat 10'da, ellerinde Atatürk'ün bir portresi, flâma ve bayraklar olduğu halde, Bölge Temsilciliği önünde toplanan işçiler, Cumhuriyet Meydanı'na gittiler. Burada İstiklâl Marşı söylendi ve Atatürk Anıtı'na çelenk kondu. İnşaat İşçileri Sendikası Başkanı tarafından, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yapıldı.

Bu arada, sendika başkanları valiyi makamında ziyaret ettiler ve törenin gerekçesini izah ederek, yeni kanunların çıkmasından dolayı, hükûmete şükranlarının iletilmesini İzmir Valisi'nden istediler.

Toplantı, saat 18'de Bölge Temsilcisi Burhanettin Asutay'ın açış konuşmasıyla başladı ve geç saatlere kadar devam etti. Temsilcilik Binasının önünde toplanan ekipl erde geceyasma kadar zurna çaldılar ve millî oyunlar oynadılar.

Asutay, çok alkışlanan konuşmasında özetle şunları söyledi :

— Sermaye ve emeğin karşılaştığı iş piyasasında, fahiş bir nisbetsizlik olursa, o diyarda insan hak ve hürriyetlerinden bahsetmeye imkân yoktur. Şimdiye kadar, vatanımızda, maalesef işçi işverene, işveren de işçisine inanamaz olmuştu. Her iki taraf ta hakkının istismar edildiğini zannederdi. İşte bu yanlış inanışlar, sanayi ve sanat alanında ilerlememize engel olmuştu. Yeni düzen, geçmişteki bu yanlış inançları yok edecek, sınaî, ticarî ve iktisadî durumumuz, hiç te zannedildiği kadar uzun olmayan bir zamanda normal hale gelecek ve bizler de kaybettiğimiz zamana acıyacağız.

Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu, çalışma hayatımızı düzenleyecektir. Bu yeni düzen, kalkınma plânının amaçları arasında yer alan, daha âdil bir gelir dağıtımını temin edecek, iktisadî gelişmemizin sosyal adalet içinde yürütülmesini sağlayacaktır. Yeni düzen, iş hayatımızdaki itimatsızlığı silecek, işçi hareketlerine karşı duyulan endişeyi de yok edecektir.

Bu bölge temsilciliğine bağlı diğer illerde düzenlenen törenlerde de İşçi Bayramı kutlandı. Bölge Temsilciliği merkezi olan İzmir'e temsilciler yollayarak, buradaki törene katılan sendikalar, kendi iş kollarının bulunduğu illerde de törenler yaptılar.

DÖRDÜNCÜ BÖLGE

Buradaki tören de diğer bölge temsilciliklerindekiler kadar heyecanlı oldu. Sabah saat 9'da Yeni İstasyon Meydanı'nda toplanarak.

en önde Üs Komutanlığı Bandosu ve çelenkler olduğu halde Atatürk Anıtı'na gelen sendikacılar, burada İstiklâl Marşı söylediler ve hep birlikte Vilâyet Konağı önüne gelerek dağıldılar.

Bu yürüyüşten sonra, Şehir Tiyatrosu Salonu'nda da bir toplantı yapıldı. Toplantıya, başta Vali ve Belediye Başkanı Mukadder Öztekin olmak üzere bütün askerî ve mülkî erkân katıldılar. Toplantı 4'üncü Bölge Temsilcisi Muzaffer Sıranç tarafından yapılan bir konuşma ile açıldı. Sıranç, hazır bulunanları, Atatürk ve devrim şehitlerinin manevî huzurlarında bir dakikalık bir saygı duruşuna ve sonra da Vali Mukadder Öztekin'i mikrofona davet etti.

Öztekin, kısa konuşmasında, yeni kanunların Türk işçisine hayırlı, uğurlu olmasını temenni etti ve şöyle dedi :

— Türk işçisi, Türk iktisadiyatının bölünmez bir parçasıdır. Müreffeh bir Türkiye'nin kurulmasında Türk işçisinin büyük payı olacaktır. İşçilerin katlandığı zorlukları müdrikiz, Yürürlüğe giren yeni kanun, siz işçilere hakkınızı arama ve koruma imkânını vermiştir.

Daha sonra, Özel Sektör Sendikaları adına konuşan Adana Teksif Şubesi Başkanı Fahri Karakaya ise, işçi - işveren münasebetlerini şöyle tanımlamıştır :

— Yeni düzen içinde işçiler, ilk önce millet menfaatlerini, sonra işverenin menfaatlerini, sonra da kendi menfaatlerini düşünecekler-dir. İşverenler ise, önce millet menfaatini, sonra işçilerin menfaatlerini ve en sonra da kendi menfaatlerini düşüneceklerdir.

Bölge Temsilcisi Muzaffer Sıranç, DDY İşçileri Sendikası Başkanı Abdülkadir Özdenvar ve Adana Gazeteciler Sendikası Başkanı Hakkı Gülmen de alkışlanan konuşmalar yaptıktan sonra hep birlikte İşçi Andı içildi ve törene son verildi.

BEŞİNCİ BÖLGE

Bu bölgedeki tören, Temsilcilik merkezinin bulunduğu Sıvas'ta kutlandı. Erzurum, Erzincan, Kayseri, Turhal ve Malatya'dan da gelen işçi yöneticilerinin katılmalarıyla yapılan törende, mülkî ve askerî amirler, gazeteciler ve diğer davetliler de hazır bulundular.

Saat 10'da, bayrak ve flâmalarla bezenmiş kalabalık bir grup, temsilcilik merkezinden hareket ederek Hükûmet Meydanı'na gitti ve buradaki Atatürk Anıtı'na çelenk kondu. Temin edilen bando refakatinde buraya gelen işçiler, meydanda hep birlikte İstiklâl Marşı söyledikten sonra Temsilcilik Merkezi'ne döndüler.

Toplantı, Türk - İş Beşinci Bölge Temsilci Yardımcısı Şerafettin Akova'nın konuşmasıyla açıldı. Akova, alkışlarla karşılanan konuşmasında özetle şunları söyledi :

— Girmekte olduğumuz yeni düzende, yapılması mutasavver toplu sözleşmelerin olumsuz olacağı, hatta vukuu muhtemel grevlerde de yurt kalkınmasının sekteye uğrayacağı veya uğratılmak isteneceği fısıltı halinde halkoyuna işlenmektedir.

Bu gibi insanların sosyal durumları, içtihat ve inanışları ne olursa olsun, onları kelimenin tam anlamıyla teşhir ederek diyoruz ki;

Bu düşünüşleriniz, sizin hayal aleminizden mülhem ve basit karakterinizle mütenasip bir yargıdır. Bütün teşhislerinizde yanıldınız. -

Çünkü Türk işçileri ve sendikacıları, hiçbir zaman elde ettikleri imkân ve yasaları suistimal etmemişlerdir ve etmeyeceklerdir. Bu güne dek tecrübeler şunu göstermiştir ki, Türk işçisi her şeyden önce vatandaştır. Yasalara saygı göstermeyi yaşayışının temel prensibi olarak kabul etmiştir.

Bu konuşmadan sonra hazır bulunanlar, gür sesle İşçi Andı'nı içtiler ve tekrar yürüyüşe geçildi. Yürüyüş, ciddî bir hava içinde devam etti ve daha sonra tekrar Temsilcilik Merkezi'nde toplanıldı. Gece 19.30'da verilen aradan sonra da, çeşitli illerden gelen sendi- konuşmalara geç saatlere kadar de- ka yöneticileri tarafından yapılan vam edildi.

Toplantının sonunda, mahallî oyunlar o y n a y a r a k, memleket havaları söyleyerek topluluğu neş'elendiren işçiler, toplantıya gerçek bir bayram havası verdiler.

Karabükte bayram

ALTINCI BÖLGE

Yurtta kutlanan törenlerin en muhteşemlerinden biri de Samsun'da yapıldı. İşçiler, burada da, törene Atatürk Anıtı'na bir çelenk koyarak başladılar. Bando refakatinde söylenen İstiklâl Marşı ve bir dakikalık ihtiram duruşundan sonra 6'ncı Bölge Temsilciliği'ne gidildi ve Bölge Eğitim Müdürü Hasan Necat Öğüt'ün yaptığı ko-

nüşmayla toplantı açılmışdı. Bunu, diğer sendika liderleri tarafından yapılan konuşmalar takip etti.

Eğitim Müdürü Öğüt tarafından yapılan konuşma, aynı zamanda, Samsun İl Radyosu tarafından da, bütün Samsun'a duyuruldu.

Muhabirlerimiz vasıtasıyla elde ettiğimiz bu konuşmalardan alınan pasajları yayımlıyoruz :

Hasan Necat Öğüt : (6,ncı Bölge Eğitim Müdürü)

— İleri batı demokrasilerinde uzun ve kanlı mücadeleler sonunda elde edilen bu hakların, sosyal adalet prensibini kabul etmiş Anayasa'mızın ışığı altında, normal kanunî yollarla kabul edilmesinde, Türk işçisinin olgunluk ve tecrübesinin önem ve tesirini kabul etmek lâzımdır.

Bu kanunların şimdiye kadar türlü şahsî ve politik düşüncelerle kabul edilmemiş olmasını, prodüktivitenin azalmasına bir sebep sayıyoruz.

Hasan Akağa : (Türk-İş 6'ncı Bölge Temsilcisi)

— Batı demokrasilerinde 150 senede kan dökmek bahasına gerçekleşen haklar, güzel Türkiye'mizde 17 yıllık bir devrede gerçekleştirilebilmiştir.

Kısa zaman içine sığdırılan bu gerçekten büyük gelişme de, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun, dirayetli ve basiretli idarecilerinin, sendika yöneticilerinin tecrübesiyle kabil olmuştur.

İsmail Onursal : (OLEYİS Karadeniz Bölgesi Başkanı)

— Sendika dâvası, artık sırf işçilerin meslekî ve iktisadî menfaatlerini korumaktan ibaret değildir. Aynı zamanda, bütün bir cemiyet işi ve sosyal hayatı yeni baştan kurmak dâvasıdır.

Remzi Akpınar : (Yapı-İş Samsun Şube Başkanı)

— Birleşmiş, kafa ve kasa birliğiyapmış, maddî ve manevî güçlerimizi tek çatı altında birleştirmiş hale gelirsek, gayelerimize ulaşmış olacağız.

Açıkhavada yapılan Sivas töreninde işçiler, bir konuşmacıyı dinliyor

Burhanettin Kestik : (Demiryolu İşçileri Sendikası 2'nci Başkanı)

— Bugün bu alanda kaydedilen ilerlemeler, batı ülkelerinde olduğu gibi, sendikacılığın, Türkiye'de de ilerlemiş olduğunu gösterir. Toplu Pazarlık, toplumun ilerlemesine, teknik ve iktisadî gelişmelere, tatbiki kolay ve tesir edici çareler bulur, işçi ve işverenin karşılıklı hak ve mecburiyetlerini tesbit eder.

Selâhattin Kayral : (DSİ Enerji, Baraj, Su ve Sulama İşçileri Sendikası Şube Başkanı)

— Bugün, Türk içisinin, işverenlerle aynı masaya oturup istihsal, istihlâk, iş şartları, sosyal güvenlik, ücretler ve iş hayatı ile ilgili her meselede söz sahibi olacağı günlerin başlangıcıdır.

Bu konuşmaları diğer konuşmalar takip etmiş ve toplantı, saat 17,30'a kadar devam etmiştir. Bundan sonra, toplu halde Tütün Fabrikası Toplantı Salonu'na giden işçiler, konuşmalarına orada devam etmişlerdir. Daha sonra kalabalık salonda yer alan işçilerin tümü, İşçi Andı'nı içmişler ve törene son verilmiştir.

YEDİNCİ BÖLGE

Diyarbakır'daki törene başlamadan Atatürk'ün manevî huzurunda eğilmek ihtiyacını duyan işçiler, hazırladıkları çelengi koyacak bir heykel bulmak için maalesef, şehrin öbür ucuna kadar gitmek zorunda kaldılar. Çünkü yüzbinlerce nüfuslu koca Diyarbakır şehrindeki tek heykel, Şayak Fabrikası'nın bahçesindeki heykelcikten ibaretti. Sümerbank'ın idarecileri, işçilerin talebini memnunlukla karşıladılar ve anıt böylece temin edilebilmiş oldu.

Buradan ayrılarak toplu halde Belediye Meydam'na gelen işçiler, Marşı söyledikten sonra, 5 bine yaburada bando refakatinde İstiklâl kın bir halk ve işçi kitlesine seslenerek, bu mutlu günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yaptılar.

Açış konuşması, bölge temsilcisi İhsan Dündar tarafından yapıldı. Daha sonra, diğer davetliler, sendika yöneticileri de konuşmalar yaptılar ve hep birlikte içilen İşçi Andı'ndan sonra törene son verildi. Özel muhabirimiz tarafından tesbit edilen konuşmalardan aldığımız pasajları yayınlıyoruz :

İhsan Dündar (Türk-İş 7'nci Bölge Temsilcisi)

— Batı demokrasilerinde olduğu gibi, Türkiye'de de, belirli ekonomik ve sosyal menfaatleri teminat altına almak, ekonomik-sosyal dengenin kurulmasına yardım etmek, sendikaların mevcudiyetleri

ve çalışmaları ile mümkün olabilmiştir. Sendikalar, bu dengenin temini için uğraşırlarken, muayyen bir grubun temsilcisi şeklinde dekamu ve devlet işlerinin yürütülğil, her müesseseyi alâkadar eden mesinde hissesine düşen sorumluluğu paylaşmayı hedef tutmaktadır. Bugün, biz işçilerin sosyal gütürel kalkınmasını, grev ve lokavt venliğini, iktisadî ve sosyal, külkanunları vasıtasıyla sağlayacaklarını sanıyoruz.

Beşeriyet tarihinden ilham alpı, onu kıymetlendirerek, ülkemizde, millî egemenliğe uygun, ileri bir müesseseyi bu kabil kanunlarla teçhiz eden hükûmetimiz, en büyük vazifelerinden birini ifa etmiştir.

Samsun'da yapılan törenden bir görüntü

Mehmet Akar : (7'nci Bölge Eğitim Müdürü)

— Cesur, mert ve namuslu Türk işçisi, mücadelesini, kaba kuvvete başvurmadan, demokratik ve normal yollardan 17 yıl süre ile yapmıştır.

Dünyanın hiçbir yerinde, Türk işçisi kadar emeğini ucuza satan bir işçi kitlesi yoktur. Hal böyle iken emekçiyi hakir görenler olmuştur. Türk - İş'in Sayın Başkanı Seyfi Demirsoy'un dediği gibi, işçiyi hakir gören bu sapık zihniyet, elbette ki birgün mahvolacaktır.

Remzi Ersayın : (Petrol - İş Batman Şube Başkanı)

— Yeni kanunlar, geçmiş bir istismarcılığa paydos çekmiştir. Bundan böyle, ne bir tarafta sermaye saltanatı, ne de diğer tarafta emeğini bir hiç karşılığında satan işçi kalmayacaktır.

Sait Burçin : (Teksif Diyarbakır Şube Başkanı)

— Sendikaların çaba göstererek, grev hakkını yerinde kullanmaları, sanıldığı gibi, istihsali frenlemeyecek bilâkis, uygar ölçüdeki insanî hakların kazanılmasıyla, daha rahat bir çalıma düzenine geçilmesini sağlayarak, istihsalin, iş veriminin artmasına yol açacaktır.

Sabri Türkan : (Karayolları ve Bayındırlık Bakanlığı İşçileri Sendikası Başkanı)

— İster şahsî hırs ve emelleri ile, isterse işverenin oyunları ile kendisini parçalamak isteyenlere işçi tarafından itibar edilmemeli, en iyi temsil kabiliyeti olan sendika liderinin arkasından gitmelidir.

Mehmet Yolcubaşı : (Tekel Sendikası 2'nci Başkanı)

— Grev, işyerinin kapanmasına, randıman ve kârın düşmesine sebep olabilir. Bu takdirde zararlı çıkacak gene biz olacağız. Ama, buna meydan vermeyeceğiz. Çalışacağız, kazandıracağız ve bu kazanç nisbetinde hakkımızı alacağız.

Diyarbakır'da, alanda toplanan halk, Bölge Temsilcisi İhsan Dündar'ı dinliyor

Daha sonra hep birlikte İşçi Andı içildi ve törene son verildi. İşçi Andı'na içilmesine, Belediye Meydanı'nı dolduran Diyarbakır'lılar da katıldılar.

SENDİKALAR İŞKOLLARI YÖNETMELİĞİ

Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan "Sendikalar İşkolları Yönetmeliği", Resmi Gazete tarafından yayınlanarak yürürlüğe girmek üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Sendikalar Kanunu'nun 9'uncu maddesine göre hazırlanan yönetmeliğin kaleme alınışında, bakanlık, Türk - İş'in görüşünden de büyük ölçüde istifade etmiştir.

İşkollarının bir ayrımından ibaret olan yönetmeliğin tam olarak tesbiti için Türk - İş tarafındna hazırlanan bu konudaki bir tasarı, Çalışma Bakanlığı'na evvelce gönderilmişti. Tüzüğün hazırlanmasından sonra sendika ve federasyonlarımızın yapacakları iş, tüzüklerini, bundan önce kendilerine gönderilen Ana Tüzük Örneği'ne, bu yönetmelikten de faydalanarak intibak ettirmeleri olacaktır. Teşkilâtın bu çalışmayı mümkün olduğu kadar çabuk yapması ve tüzüğün hazırlanmasından doğabilecek ihtilâfları, zamanında Türk - İş'e bildirmeleri bir genelge ile kendilerine ayrıca duyurulmuştur.

Plânsız ve programsız teşkilâtlanmanın geçmişteki acı tecrübelerini hatırlatan Türk - İş İcra Heyeti, teşkilât mensuplarının, bu yönetmeliğe göre hazırlayacakları tüzük ve dolayısiyle girilecek yeni teşkilâtlanma düzeyinde dikkatli olmalarını kendilerinden istemiştir.

Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanarak son şeklini alan "Sendikalar İşkolları Yönetmeliği"ni aynen yayınlıyoruz.

YÖNETMELİK

1 — 274 sayılı Sendikalar Kanununun 9 ncu maddesinin 3 ncü fıkrasında derpiş olunan iş kolları ekli listede gösterilmiştir.

2 — Listede gösterilen (işkolu sıra numarası sütunu) her işkoluna bu listeye göre verilen sıra numarasını gösteren özel bir işaret olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.

3 — Aynı Listede gösterilen (İktisadî faaliyetlerin beynelmilel tasnifine göre bölüm ve büyük gurup numaraları) Çalışma Bakanlığının 21.10.1954 gün ve 13 sayılı Genelgesiyle resmiyete konulmuş bulunan İşkolları ve mesleklerin tasnifindeki numaralara tekâbül etmektedir.

4 — Herhangi bir faaliyetin tam karşılığına ekli listede rastlanmadığı hallerde, bu faaliyetin yukarda sözü geçen genelgeye ek cetveldeki yeri bulunarak, dahil bulunduğu gurup veya büyük gurup tesbit edilmek suretiyle ikolu veya büyük gurup tesbit edilmek suretiyle işkolu

5 — Aşağıda sıra numaraları gösterilen işkolları kendi guruplarında birbirleriyle ilgili olarak tesbit edilmiştir.

A — 1 ve 2 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

B — 5, 6 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

C — 14, 15, 16 19 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

Ö — 22 23 33 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

E — 11 35 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

F — 24, 25, 26, 27 sıra numaralı işkolları birbirleriyle

G — 4 ve 13 numaralı işkolları birbirleriyle

6 — Birbiriyle ilgili görülen işkollarında kurulu işyerlerinde çalışan işçilerin aynı sendikada birleşmeleri caizdir.

7 — Aynı işkolunda veya birbiriyle ilgili olarak gösterilen işkollarında kurulu sendikaların kendi aralarında Federasyon teşkil etmeleri caizdir.

8 — Bir işyerinde yürütülen esas işe yardımcı olarak yürütülen işlerde çalışan işçiler asıl işin dahil olduğu işkolundan sayılırlar.

Bu gibi işçiler kendi mesleklerinin asıl iş olarak yürütüldüğü işyerlerinin dahil bulunduğu işkollarındaki sendikalara da girebilirler.

9 — 274 Sayılı Sendikalar Kanunun 9. ncu Maddesinin 3. ncü fıkrası uyarınca hazırlanmış bulunan bu yönetmelik resmî gazete ile yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İŞKOLU AYIRIMI

İşkolu Sıra Numarası	İktisadî Faaliyetlerin Beynelmilel Tasnifine Göre		
	Bölüm No.	Büyük Grup No.	İşkolu, İşyerleri ve Yürütülen İşler
1	0	01,02	Tarım ve hayvan yetiştirme, ormancılık ve tomrukçuluk
2	0	03,04	Avcılık veya av hayvanlarının üretilmesi, balıkçılık, süngercilik vs. deniz ürünlerinin çıkarılması
3	1	11,12,14	Kömür madenciliği, metal cevherleri madenciliği, taş, kil, kum ocakları ve madenlerden gayrı maddeleri topraktan çıkarılması, kömür mamulleri imalâtı (maden arama dahil)
4	1	13,32	Ham Petrol vs. akaryakıtlar ve tabî gaz tasviyehaneleri ve petrol mamulleri sanayi, akaryakıt depo ve istasyonlar, akaryakıt nakli (Pipeline dahil)
5	2	20,21,22	Gıda maddeleri imalâtı sanayii, insanların istihlâkine mahsus gıda maddelerinin imali, her çeşit hayvan kümes ve av hayvanları kesilmesi ve temizlenmesi, ambalajlanması, mezbehalar ve etten mamûl gıda maddelerinin imalâtı; sütten mamul maddelerin imali, hayvanî ve nebatî yağ sanayii (Sabun sanayii dahil) her nevi gıda maddelerinin konserve yapılması ve saklanması, değirmende öğütülmüş maddeler imali, ekmekçilik, pastacılık, börekçilik ve her nevi un ve unlu maddelerden yiyecek imali, kakao, çukulata, şekerleme ve benzeri maddeler imali, kakao, kahve, tuz öğütülmesi ve çay yaprakları üzerinde yapılan ameliye ve benzeri işler, yem sanayii, maya imalâtı.
6	2	20	İçki ve tütün sanayii : İmbikten geçirilmiş alkollü içkiler, şaraplar, likörler, malt likörleri, hafif içkiler, karbon hamızı ile meydana getirilmiş içeceklerin imalî, tasfiyesi, karıştırılması, imbikten geçirilmesi, tehammur ettirilmesi, bira fabrikaları, alkolsüz içkiler (gazoz, meyva suları ve benzerleri) sigara, puro, pipo, enfiye, çiğnenen tütün gibi mamullerin imalâtı, tütün ayıklanması, kurutulması gibi tütün sanayii ile ilgili imalât ve maniplasyon işçileri, yaprak tütün işleme ve bakım evleri.

7	2	23,24	Şeker sanayii
8	2	24,29	Her çeşit dokuma sanayii, giyecek eşyası sanayii, hazır dokuma eşya imalâtı (trikotaj) iplik sanayii ve çırçır sanayii.
9	2	25,26	Kundura sanayii, deri ve deri mamulleri ve deri giyecek eşya (saraciye) imalâtı ve debagat işyerleri kürkçülük
10	2	27	Ağaç ve mantar mamulleri, mobilya imalâtı, doğrama ve bıçkıçık sanayii, kereste fabrikları, her çeşit suni tahta ve benzeri imalâtı
11	2	28	Kâğıt, kâğıt mamulleri ve seliloz sanayii
12	2	30	Matbaacılık, neşriyatçılık, klişecilik, (Basın Teknisyenleri)
13	3	31	Suni ve tabiî lâstik kauçuk, plâstik, bakalit, linolyum, suni muşamba ve benzeri sanayii ve bu maddelerden inşaat elektrik ve sıhhî malzeme, ev eşyası ve her çeşit eşya imalâtı
14	3	33	Ecza ve Kimya sanayii (boya sanayii dahil) (Atom sanayii dahil) pil ve batarya ve akümülâtör sanayii.
15	3	33	Metalden başka maden sanayii her çeşit toprak ve seramik sanayii ve çömlek, çini imalâtı ve çimento imalâtı, alçı, taş, toprak kullanmak suretiyle inşaat malzemesi vs. malzeme imalâtı, ateş tuğlası, tuğla ve kiremit sanayii, seramik ve fayans sanayii
16	3	33	Cam ve camdan mamul eşya sanayii
17	3	34,35,36,37	Çimento sanayii
			Her türlü metal imalâtı. (Demir, bakır, krom vesair maden cevherlerinin ve bunların halitalarının izabesi, tasfiyesi haddenlenmesi, çekilmesi, dökülmesi ve şekillendirilmesi), çelik sanayii
18	3	38	Madenî eşya imalâtı, makina imalâtı, elektrik makina ve cihazları ve aletleri ve madenî nakil vasıtaları imalâtı sair madenî eşya ve malzeme imalâtı
19	4	40	Gemi ypımı onrımı
20	4	40	Yapıcılık : Herçeşit bina, yol, köprü, baraj, demiryolu, tünel, metro, kanalizasyon, liman, dalgakıran, havuz istihkâm, hava meydanı, dekovil hattı, tramvay hattı, spor sahaları inşaatı gibi yapıcılık işleri ve bunlarla ilgili ve bunların tamamlayıcı işler
21	5	51,52	Karayolları (Yapım, onarım, bakımı) Enerji sanayii : Elektrik, gaz ve buharla ısıtma ve su sıhhî tesisleri : Elektrik istihsali, nakli ve tevzii
22	6	61	Toptan ve perakende ticaret, her çeşit sanaî ziraî ve hayvanî maddelerin ve ürünlerin toptan ve perakende alım ve satım işleri
24	7	71	Banka ve diğer malî müesseseler : Bankalar, para ve ticaret borsaları, sigortalar ve her çeşit malî müesseseler, kredi kooperatifleri, kredi, esham ve tahvilât komisyonları
25	7	71	Kara taşıtmacılığı motorlu ve motorsuz taşıt işleri (otobüs, kamyon, tramvay, tünel ve sürücülük işleri)
26	7	71	Demiryolları taşıtmacılığı : Devlet Demiryolları ve buna bağlı işyerlerinde görülen işler
27	—	—	Deniz taşıtmacılığı : Gemi ve emsali ile her çeşit insan, eşya ve hayvan nakliyatı ile bunlara bağlı deniz işleri Hava taşıtmacılığı : Havacılığın yerüstü işleri dahil
28	7	72	Ardiye ve antrepoculuk : Antrepolar, ardiyeler, soğuk hava depoları, umumî mağazalar, silolar ve buralarda yapılan her türlü yükleme ve boşaltma işleri. Liman, istasyon ve iskelelerde yapılan yükleme ve boşaltma işleri, anbarlama ve depolama işleri
29	7	73	Haberleşme : Posta, telefon, telgraf, radyo, televizyon işleri ve hizmetleri (imalât hariç)
30	8	81,82	Ayrıca işkolu gösterilmemiş olan veya işyerinde sendikası bulunmayan devlet, belediye, özel idare hizmetleri : Çöp, kanalizasyon, drenaj, itfaiye vs. gibi her çeşit kamyon hizmetleri ve görevleri
31	8	82	Her çeşit sağlık hizmetleri : Hastahaneler, sanatoryomlar, bakım ve dinlenme evleri, doğum ve çocuk bakım evleri, doktor muayenehaneleri, klinikler gibi sıhhî tedavi müesseseleri, diş klinikleri ve hayvan bakım evleri, rontgen muayenehaneleri ve benzerleri
32	8	83,84	Otel, pansiyon, lokanta, büfe, pastahane, kahvehane, gibi yatma ve istirahat veya yemek yerleri ile sinema ve tiyatrolar, hayvanat bahçeleri, sirkler, parklar, plâjlar gibi eğlence yerleri, yüzme havuzları, stadyum, hipodrum, tenis, golf sahaları gibi açık ve kapalı spor yerleri, film stüdyoları, hamamlar, kaplıcalar
33	8	82	Her çeşit büro ve teknik bürolar, yazıhane, Avukat ve malî müşavirler, emlâk komisyoncuları iş takip büroları ve benzeri müesseselerde görülen işlerle dernekler, Noterler, ticaret ve sanayi odaları ile benzeri işçi ve işveren teşekkülleri
34	8	8,84	Çamaşırhaneler, ütü ve kola, boya ve temizleme işleriyle berberler, ayakkabı boyacıları, güzellik enstitülerinde görülen işler, fotoğrafhaneler
35	—	—	Basın mensupları (Gazeteciler) ve her çeşit neşriyat işlerinde çalışanlar
36	—	—	Millî Savunma ile ilgili askerî işyerleri

ÖZÜR

Geçen sayımızda yayınladığımız «GREV KANUNLAŞIRKEN» başlıklı yazıyı Milliyet gazetesi'nden iktibas ettiğimizi belirtememiştik. Özür dileriz.

İHTAR!

Günlük politika oyunlarından uzak kalmağa azimli Türk İşçisi, verilen bütün vaatlere rağmen, gene bir kısım siyasîlerimiz ve siyasî partilerimiz tarafından kandırılmak istenmektedir.

Bu oyunlar, gerek Türk İşçisinin, gerekse Türk-İş'in gözünden kaçmamaktadır. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, milyonluk işçi kütlelerini kendi bünyesine katarak yok etmek, onu kendi oyunlarına âlet etmek isteyen siyasî partilerin oyunlarına karşı, bütün mensuplarını hassasiyetle ikaz etmiştir.

Uzun zamandan beri işçi meselelerini normal parlâmenter meseleler olarak ele alan politikacılardan bazılarının, son zamanlarda sokak politikası metodlarıyla, işçi kütlelerini istismar için yeniden faaliyete geçtikleri görülmektedir.

Basiretli Türk işçisi, bu uğursuz teşebbüslere kanmayacak, faillerini affetmeyecektir.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Zonguldak İl Yönetim Kurulu tarafından bastırılarak dağıtılan bir beyanname, son zamanlarda yeniden görülmeğe başlayan bu esef verici teşebbüslere acı bir misal teşkil etmektedir. İşçi Bayramı'ndan birkaç gün sonra yayınlanan bu beyannamenin suçluları, maalesef, Türkiye'nin en büyük sendikalarından birinin yöneticilerini ve ima yoluyla da Türk-İş yöneticilerini, «hakikatleri yalanla, vicdanları şantajla gölgeleyen, ucuz kahraman olma heveslisi» gibi âdi sıfatlarla lekemeleğe çalışmışlardır. Bu cür'etkâr ifadenin sonunda gizlenmeğe çalışılan kirli emeller şu satırlarla ifade edilmektedir:

«— Aziz Türk İşçisi

Her türlü kanunî ve medenî haklarını teslim eden ve seni her bakımdan yükseltmeye çalışanların başında CHP hükûmetleri ve onun bakanlarının geldiğini bilmelisin. Ucuz kahramanlık peşinde koşan, senin lehine sağlanan her iyiliği kendilerine mal edenlerin oyunlarına artık inanma...»

Bu tüyler ürpertici ifade ve davranış, basiretli Türk İşçisini kandırmağa değil, uyartmağa yararlı olmuştur. Türk-İş te, bundan böyle daha büyük bir hassasiyetle bu kabil partizan davranışların üzerinde duracak ve faillerini kamu oyu önünde teşhir edecektir.

Hangi siyasî teşekkül olursa olsun, Türk İşçisi'ni yutmak için bu kabil tuzaklar kurmağa teşebbüs eden teşekkül, hakettiği en acı cevabı almakta gecikmeyecektir. Tekrar ihtar ediyoruz; sokak politikaları bu kabil davranışlara devam ettikleri müddetçe, hakettikleri cevabı Türk İşçisinden alacaklardır. Bu, istismar heveslilerine milyonlar tarafından verilen ihtarların sonuncusunu teşkil etmektedir.

SEN DE Mİ BRÜTÜS ?

Maalesef gene aynı partinin Sakarya İl Başkanı da, buna benzer bir harekete geçmişse de, sendikacılardan aldığı cevap üzerine, akıllıca olmayan bu teşebbüsünden vazgeçmiştir.

CHP Sakarya İl Başkanı, bu ildeki sendikacıları bir araya toplayarak, kendilerini Başbakan ve Çalışma Bakanı ile her an görüştürebileceğini bildirmiş, bütün arzularının CHP kanalıyla halli için kendisine başvurmalarını istemiştir.

Bu politikacının teşebbüsü, Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliği Eğitim Müdür Yardımcısı'nın toplantıya gelmesi ile yarıda kalmıştır. Eğitim Müdür Yardımcısı, toplantı salonuna girer girmez, bu politikacıya kim olduğunu ve burada ne aradığı sorusunu yöneltmiştir. Bundan sonra, İl Başkanı ile arasında şu muhavere cereyan etmiştir:

«— Ben işçi arkadaşlara partim vasıtasıyla yardım etmek istiyorum. Kendilerini istedikleri takdirde, devlet büyükleriyle görüştürebileceğim.

— Bizim yardıma ihtiyacımız yok. Randevu almak istediğimiz kimselerle de kendi teşebbüsümüzle veya konfederasyonumuz vasıtasıyla görüşebiliriz. Lûtfen burayı terkediniz...»

Bu son teşebbüs, olayların mahallî parti teşkilâtlarından ziyade merkezden drije edilen bir kampanya mahiyeti aldığı yolundaki görüşü doğrulamaktadır. Eğer bu görüşün doğruluğu gerçekleşirse, Türk İşçisi'ni kandırmak gibi sakîm bir yolu tercih ederek Ankara'dan emir verenler, tuttukları yolun ne kadar yanlış olduğunu çok acı tecrübelerle öğreneceklerdir. Son defa ihtar ediyoruz...

TÜRKİYE'DE YA

TÜRKİYE, Dünyada nüfusu en hızla artan ülkelerden biridir.

Memleketimizde nüfus büyük bir hızla artmaktadır. 1927'de 13,5 Milyon civarında olan nüfusumuz 1960'da 28 milyona yaklaşmış yani iki mislini aşan bir artış göstermiştir.

1955 - 1960 arasında nüfus her yıl % 3 artmıştır. Bu günkü duruma göre her yıl nüfusa 1 milyona yakın insan katılmaktadır. Bu hız böyle devam ederse 1985 yılında Türkiye nüfusu 60 milyona yaklaşacaktır.

Nüfusun artmasıyla daha çok insanın ihtiyaçlarını karşılamak gereği ortaya çıkacaktır. Bu da daha çok gıda ve giyim eşyası istihsal etmek, daha çok ev, okul ve hastahane yapmak demektir. Bunun için nüfusu hızla artan toplulukların gelirlerini de hızla artırmaları gerekir. Eğer gelir nüfusla beraber artmazsa gittikçe fakirleşen kalabalık topluluklar doğar.

Nüfusun artması ile iş isteyen insanların da sayısı artacaktır. Bunlara iş bulmak için yeni çalışma imkânlarının bulunabilmesi lâzımdır. Bu imkânlar yaratılmazsa gittikçe büyüyen bir işsiz kütlesi ortaya çıkar.

Türkiye Nüfusunun Artışı :

1927	13 milyon 648 bin
1935	16 milyon 158 bin
1940	17 milyon 821 bin
1945	18 milyon 790 bin
1950	20 milyon 947 bin
1955	24 milyon 065 bin
1960	27 milyon 830 bin

Yukarıdaki tablo nüfusun ne kadar hızla arttığını göstermektedir. Bunun için Türkiye gelirini hızla arttırmak ve devamlı olarak yeni iş imkânları yaratmak zorundadır.

TÜRKİYE nüfusunun büyük bir kısmını çocuklar teşkil eder.

Meseleye aileler açısından bakıldığında hızlı nüfus artışının bakılması ve yetiştirilmesi gerekli çocukların sayısının artması demek olduğu görülür. Bu devam ettikçe çalışma yaşında olanlar daha fazla kimseyi beslemek, giydirmek ve barındırmak durumunda kalacaklardır. 1950 de çalışma yaşındaki 100 erkek nüfusa çalışma yaşında 100 kadın ve bakılma çağında 143 çocuk ve ihtiyar düşerken, 1960 da çalışma yaşındaki 100 erkeğe çalışma yaşında 100 kadın ve bakılma çağında 173 çocuk ve ihtiyar düşer hale gelmiştir. Bakılacak insanların artması yaşlıların artmasından çok çocukların çoğalmasından ileri gelmiştir.

Türkiye nüfusunun büyük bir kısmını çocuklar teşkil etmektedir. Çocukların sayısı büyük bir hızla artmaktadır. 1935 yılında 15 yaşından küçüklerin sayısı 6,5 milyon civarında iken 1960 da 12 milyona çıkmıştır. Bütün nüfusun % 43 kadarı çocuktur.

	0 — 14 Yaşındakiler :	15 — 64 Arası :	65 den Yaşlı :
1935	6 milyon 663	8 milyon 796	1001 »
1945	7 » 421	10 » 718	861 »
1950	8 » 018	12 » 211	718 »
1955	9 » 475	13 » 729	651 »
1960	11 » 910	14 » 919	699 bin

TÜRKİYE'de erkeklerin sayısı kadınlardan çoktur.

1945 yılına kadar Türkiye'de kadınların sayısı erkeklerden fazla iken daha sonraki yıllarda erkeklerin sayısı artmıştır.

	Kadın :	Erkek :
1927	7 milyon 084 bin	6 milyon 564 bin
1935	8 » 221 »	7 » 937 »
1940	8 » 922 »	8 » 899 »
1945	9 » 344 »	9 » 446 »
1950	10 » 420 »	10 » 527 »
1955	11 » 831 »	12 » 234 »
1960	13 » 672 »	14 » 158 »

TÜRKİYE'de köylerden şehirlere hızlı bir akım vardır.

Türkiye bilhassa son yıllarda köylerden şehirlere göç sebebiyle şehirlerde yaşıyanların sayısı hızla artmıştır. Köylerden şehirlere gelenlerin çoğu

...AMA ŞARTLARI

köylerdeki geçim şartlarının güçlüğünden göç etmektedir. Ancak gelenler şehirlerde her zaman yeteri kadar iş bulamamakta ve böylece işsizlik artmaktadır.

	Şehirli :	Köylü :
1927	2 milyon 236 bin	11 milyon 412 bin
1935	2 » 684 »	13 » 474 »
1940	3 » 214 »	14 » 607 »
1945	3 » 442 »	15 » 348 »
1950	3 » 884 »	17 » 063 »
1955	5 » 329 »	18 » 736 »
1960	6 » 985 »	20 » 845 »

TÜRKİYE'de ortalama insan ömrü 55 yıldır.

Memleketimizde insanlar ileri memleketlere nazaran daha genç yaşta ölmektedir. Sağlık şartları düzeldikçe insan ömrü de uzamaktadır. 1935 1940 arasında ortalama ömür 45 yaş iken, 1955 - 1960 arası 55'e yükselmiştir. Sıtma ve benzeri hastalıklarla yapılan mücadeleler, yeni ilâçların bulunması ve Türkiye'de kullanılmağa başlanılması ve nihayet insanların kendilerine daha iyi bakmağı öğrenmesi ömrün uzamasının başlıca sebebleridir.

Türkiye'de kadınlar, ortalama olarak, erkeklerden daha fazla yaşamaktadırlar.

	Erkek	Kadın
1935 — 1940	44 Yaş	46 Yaş
1940 — 1945	41 » 8 ay	46 » 4 ay
1945 — 1950	46 » 4 »	48 » 8 »
1950 — 1955	51 » 2 »	53 » 10 »
1955 — 1960	53 » 7 »	56 » 6 »

TÜRKLER çok kalori, az proteinle beslenirler.

Bir toplulukta besleme durumu insanların aldıkları gıda ile elde edilen kalori ve protein miktarı ile ölçülür. Az gelişmiş ülkelerde genel olarak insanlar daha çok kalori ve daha az protein alırlar. Türkiye'de de beslenme durumu kalori bakımından oldukça iyi olduğu halde, bilhassa hayvansal protein bakımından zayıftır. Kalorinin yüksek oluşu, beslenmede ekmek ve bulgur gibi gıdaların çok yer tutmasından, proteinin az oluşu ise et, süt ve yağ gibi maddelerin az yenmesinden ileri gelir.

Türkiye'de bir insanın bir yılda ortalama olarak yediği maddelerin miktarları aşağıda görülmektedir :

195 Kilo buğday, 3,5 kilo pirinç, 30 kilo mısır, 38 kilo çavdar, yulaf, arpa vesaire gibi diğer hububat - 77 kilo 200 gram ıspanak, pırasa, domates v. s., sebzeler - 7 kilo 200 gr. elma - 7 kilo 300 gr. portakal - 77 kilo 300 gr. üzüm - 24 kilo 900 gr. fındık, ceviz, badem, kestane gibi sert kabuklu meyveler - 10 kilo 700 gr. şeker - 38 kilo patates - 10 kilo 600 gr. fasulya, nohut gibi bakliyat - 7 kilo 300 gr. zeytin, susam, ay çiçeği, pamuk yağı gibi nebati yağlar - 14 kilo 700 gr. et - 2 kilo balık - 103 Lt süt - 26 tane yumurta.

TÜRKİYE'de şehirdeki meskenlerin % 60 ı tamir edilmeye muhtaç çürük binalardır.

Memleketimizde nüfusun büyük çoğunluğu sıhhî ve fennî bakımdan elverişsiz bir şekilde yapılmış evlerde ve çok sıkışık şartlarda barınmaktadır.

Köylerdeki meskenlerin ve hemen hepsi yaşama şartları bakımından kötü ve sağlığa elverişsiz durumdadır. Şehirlerde ise, her 100 meskenden ancak 41 inin barınma şartları iyidir. Bunlardan 33 ünün şartları orta ve 26 sının kötüdür. Bilhassa büyük şehirlerimizde vatandaşların mesken şartları arasında büyük farklar vardır. Ankara'da her yüz kişinin 45 i, İstanbul'da 21 i, İzmir'de ise, 18 i gece kondularda yaşamaktadırlar. Şehirlerimizdeki meskenlerin % 27,4 ünü tek odalı, % 36,4 ünü ise iki odalı evler teşkil etmektedir. Şehirlerdeki ailelerin çoğunluğu bu küçük evlerde sıkışık olarak barınmaktadır.

1960 yılında şehirlerimizde ihtiyacın karşılanması için en az 120.000 mesken yapılması gerekirken ancak 56.000 mesken yapılabilmiştir. Yapılan meskenlerin çoğunluğu pahalı ve lüks binalardır. Meselâ; 1960 yılında Ankara'da ruhsatlı olarak yapılan meskenlerin ortalama büyüklüğü 123 metre kare-

dir. Halbuki aynı yıl Ankara'da yaşıyan işçilerin % 87 si 50 metre kareden küçük evlerde oturmakta idi.

Büyük şehirlerde yaşıyan işçilerin çoğu, şehir içinde arsa fiyatları çok yüksek olduğu için ve kira vererek iyi şartlı binalarda oturacak kadar para kazanamadıklarından şehirlerin her türlü hizmetten mahrum bölgelerinde kanunsuz olarak yapmak zorunda kaldıkları gece kondularda oturmaktadırlar. Bu konuda hızla büyüyen bir şehir örneği vermek üzere, Ankara'da işçilerin meskenleri ile diğer meskenler arasındaki farklar aşağıda gösterilmiştir:

(1) Ankara halkının
% 60'ı kiracıdır, % 40'ı ev sahibidir.

Ankara'daki işçilerin % 48'i kiracıdır, % 52 si evsahibidir.

(2) Ankara halkının
% 52'si sağlam, % 14'ü tamir edilebilir, % 34'ü tamir edilemiyecek kadar çürük meskenlerde oturmaktadır.

Ankara'da işçilerin % 15'i sağlam, % 16 sı tamir edilebilir, % 69'u kötü meskenlerde oturmaktadır.

(3) Ankara'daki meskenlerin
% 90'ında elektrik var, % 10'unda yoktur.

İşçi meskenlerin % 80'inde elektrik var, % 20'sinde yoktur.

(4) Ankara'daki meskenlerin
% 24'ünde hava gazı var, % 76'sında yoktur.

İşçi meskenlerinin hiç birinde havagazı yoktur.

(5) Ankara'da meskenlerin % 65'inde mutfak vardır.

İşçi meskenlerinin % 30'unda mutfak vardır.

(6) Ankara'da meskenlerin % 51'inde banyo vardır.

İşçi meskenlerinin % 17'sinde banyo vardır.

(7) Ankara'daki meskenlerin % 72'sinde müstakil helâ var, % 28'inde helâlar müşterektir.

İşçi meskenlerinin % 46'sında müstakil helâ var, % 54'ünde helâ müşterektir.

(8) Ankara'daki meskenlerin %60'ında şehir suyu var, % 40'ında yoktur.

İşçi meskenlerinin % 22'sinde şehir suyu var, % 78'inde yoktur.

TÜRKİYE'de 4000 kişiye 1 doktor düşer.

Yurdumuzda sağlık durumu elverişsiz ve sağlık personeli ile sağlık tesislerinin sayısı yetersizdir. Sağlık personelinin ve sağlık tesislerinin büyük şehirlerde toplanmış olması, hizmetlerin bölgeler arası dağılışının bozulmasına sebep olmaktadır.

İşçi Sigortaları Kurumu, işçiler için özel hastahaneler ve diğer sağlık tesisleri yaptığından sigortalı işçilerin sağlık hizmetleri bakımından durumu Türkiye'nin ortalama durumundan oldukça iyidir.

Türkiye'de:

4000	kişiye 1 Doktor
13500	kişiye 1 Hemşire
460	kişiye 1 Yatak düşmektedir.

Doktorların bölgesel dağılışı ise şöyledir:

İstanbul'da	635	kişiye	1	doktor	»
Gelişmiş 15 ilde	2600	»	1	»	»
Diğer 51 ilde	9400	»	1	»	düşmektedir.

Sağlık personelinin ve tesislerinin bu durumuna karşılık, hastalıklar bakımından durum çok kötüdür.

Türkiye'de:	2.000.000 trahomlu
	20.000 cüzzamlı
	600.000 veremli
	35.000 frengili hasta vardır.

Yani nüfusun % 7,2 si trahomlu ve % 2,16 sı ise veremlidir.

TÜRKİYE'de 7 yaşından büyük olanların % 60'ı okuma yazma bilmez.

Milletlerin değeri nüfuslarının kalabalıklığı ile değil insanların yetişme seviyesi ile ölçülür. Yetişmiş insanları çok olan toplumlar hızla kalkınırlar. Bunun için eğitim seviyesini yükseltmek kalkınmanın temel şartlarındandır.

Bütün insanların okuma yazma öğrenmesi ve bazı temel bilgileri elde etmesi şarttır. Bunun için Anayasamız Devlete okuma yaşındaki bütün vatandaşlara ilk eğitim imkânını sağlamak görevini yüklemiştir.

İnsanları kabiliyetlerine göre yetiştirme en iyi eğitim yoludur. Bunun için fakir zengin farkı gözetmeden kabiliyetli bütün gençlere eğitim yoluyla yükselmek imkânı vermek gereklidir. Buna «Fırsat eşitliği» denir. Bu suretle hem topluma fayda sağlanmış hem de adaletli hareket edilmiş olur. Çalışma çağında olan insanlara da hem çalışma, hem de bilgilerini arttırarak daha yüksek mevkilere yükselme imkânının verilmesi gereklidir. Bunun başlıca yolu «İş Başında Eğitim» dir.

Türkiye'nin eğitim durumu oldukça geridir. Nüfusun büyük bir kısmı okuma yazma bilmemektedir. Yedi yaşından yukarı olanların % 60'ı okuma yazma bilmezler.

Bu meseleyi halletmek için bir ilk öğretim seferberliğine girişilmiştir. Bugün ilk okul çağında bulunan çocukların % 73 ü öğrencidir. Önümüzdeki 10 yıl içinde okul çağındaki bütün çocukların okutulabilmesi hedef kabul edilmiştir.

Orta okul çağındaki çocukların ancak % 19 u, lise çağındaki çocukların % 9 u, ve yüksek okul çağındaki çocukların % 3 kadarı okuma imkânı bulabilmektedir.

Kalkınan bir memlekette teknik öğretimin önemi büyüktür. Türkiye'de bugüne kadar teknik öğretime yeteri kadar önem verilememiştir. Lise seviyesindeki öğrencilerin % 65 kadarı genel ve ancak % 10 kadarı teknik geri kalanı da mesleki eğitim görürler.

Türkiye'de iş içinde eğitim, kanunen mecburi olduğu halde çok yetersiz ve dağınık bir şekilde uygulanmaktadır. İşçilerin çalıştıkları yerlerde eğitim görerek yükselme imkânları çok azdır.

TOPLU PAZARLIK SANATI

Derleyen : **Roger BURGESS**

Toplu Pazarlık, en dar anlamda, sendika ile işveren temsilcilerinin karşı karşıye gelerek ,iyi niyetlerle iş sözleşmesi hükümlerinde anlaşmaya varmak için çaba sarfetmeleri demektir. Toplu Pazarlığın ne şekilde yapılacağı veya aynı masa etrafındaki müzakerelerin ne şekilde cereyan edeceğine dair kesin hükümler koymaya imkân yoktur. Bu sebepten pazarlığın bir sanat olarak kabul edilmesi icap eder. Bütün diğer sanatlar gibi, toplu pazarlık sanatı da çok değişik metodlarla, çok değişik şekilde tatbik edilir. Toplu pazarlık hakkında neşredilen en son yayınlardan biri, pazarlık sanatını analize, dört ayrı resim ile girmektedir.

Birinci resim, pazarlık sanatını poker oyunu olarak göstermekte ve büyük potların, blöf ,şans ,kabiliyet ve tekniği birleştiren oyunculara gittiğine işaret etmektedir.

İkinci resim, pazarlığın müzakere cephesini ele alarak şiddetli bir münazaraya benzetmektedir. Resimde, taraflar arasında devamlı bir söz düellosu yapılmaktadır.

Üçüncü resim, pazarlıktaki kuvvet yönünü ele almış ve kuvvetlinin zayıfı her zaman alt edeceği prensibini işlemiştir.

Dördüncü resim ise, toplu pazarlığın ideal cephesini ele alarak, pazarlık masasına oturan tarafların tamamen açık bir zihinle işe giriştiklerini ve hakikate dayanan, mantıkî her türlü gerekçeyi kabule hazır olduklarını göstermektedir.

Hakiki hayatta ve tatbikatta toplu pazarlık sanatının, bu resimlerin hepsinin bütün olarak teşkil ettiği anlamdan ibaret olduğu bir gerçektir. Toplu pazarlıkta; kabiliyet, bilgi, blöf, kandırma ve poker oyunu taktikleri kullanılır. Toplu pazarlıkta; şiddetli ve karşılıklı münakaşalar uzun zaman alır. Toplu pazarlıkta; kuvvetli olmak büyük bir rol oynar. Aynı zamanda karşılıklı anlayış ile iknâ kabiliyetinin de çok önemli olduğunu unutmamak lâzımdır.

Fakat, toplu pazarlık, yukarıda sıraladığımız bütün hususlardan da daha geniş ve karışık bir anlam ifade eder. Temel olarak toplu pazarlık, büyük bir ortak menfaat çemberi içinde bazı değişik amaçlara sahip olan iki teşekkülün temsilcileri olarak, iki grup insan zekâsının çarpışması ve her iki tarafın da mutabık kalacağı bir anlaşma ortamı aramasıdır.

Müzakereler ve pazarlık uluslararası diplomatik alanda cereyan eden müzakereler gibi, birçok zamanlar sıkıcı, fakat sonuçları her zaman gözle görülür, elle tutulur olur. Çünkü, toplu pazarlığın sonucunda işçi ile işverenler tarafından kabul edilen bir sözleşme ortaya çıkar. Diğer taraftan, toplu pazarlık sisteminin, tamamen demokratik prensiplere göre yürütüldüğünü de belirtmek yerinde olur.

Bir anlaşma ortamı yaratılması için uğraşan sendika ve işveren temsilcileri, toplu pazarlığa bazı tekliflerle girerler. Bu tekliflerden sonrası, toplu pazarlığın fiilen cereyanı sırasında ele alınır.

Toplu pazarlıkların hiç birisi birbirine benzemez ve aynı şekilde cereyan etmez. Çünkü talepler ,müzakerecilerin şahsiyetleri, işçi - işveren münasebetleri, ekonomik durum, zaman ve mekâna göre daima değişir. Diğer taraftan, toplu pazarlık bir sanat olduğuna göre, müzakereler hiç beklenmedik bir safhaya girerek, çok değişik yönlerde cereyan edebilir.

İlk toplu pazarlık toplantısında şiddetli müzakerelere çok ender girişilir. Başlangıçta taraflar birbirlerini selâmlar ve yazılı olarak taleplerini karşılıklı olarak sunarlar. Gerekli hallerde taraflar, taleplerinin şifahî açıklamasını yapar, bu şekilde de, tarafların karşılıklı talepleri incelemesi için toplantıya son verilir.

İkinci toplantıya kadar taraflar, yekdiğerinin taleplerini inceler. İşveren bilhassa paraya taallûk eden hususların muhasebesini yapar. Aynı şekilde de sendika, üst kurullarının yardımı ile muhasebe hesaplarını yapar. Ayrıca, her türlü talebin inceden inceye tetkiki ile, takip edilecek strateji'nin tesbitini, müzakere komiteleri kendi aralarında yaparlar. İlk toplantı tarihinden bir iki hafta sonra da, ikinci toplantı yapılır.

İkinci toplantıda ,taraflar taleplerini daha geniş ve teknik olarak açıklar, yekdiğerinin bazı maddelerini şiddetle tenkit eder. Her iki taraf ta, hiç bir fedakârlığa yanaşmıyacağını açıkça belli eder.

Fakat ikinci toplantının asıl amacı, birbirlerini tartmaktır. Taraflar yekdiğerlerinin hangi taleplerde israr edeceğini ve hangi taleplerden vazgeçebileceğini anlamak

için çaba sarfeder. Ikinci toplantı da şu şekilde, genel olarak bir hafta sonra toplanmak üzere sona erer.

Bir hafta içinde, taraflar hangi taleplerden vazgeçebilecekleri hususunda kararlar alır, bazı taleplerini birleştirerek değişik kelimelerle, müzakere havasına uygun olarak yeniden kaleme alırlar. Bu şekilde üçüncü toplantı gündeminde, tarafların ana talepleri ele alınır.

Üçüncü toplantı, elektrikli bir hava içinde başlar. Fakat amaç bir anlaşma ortamı aramak olduğu için, tarafların iyi niyetli davranışları bu havayı kısa zamanda ortadan kaldırır. Müzakereler, karşılıklı konuşmalar, taleplerin bazılarından, diğer bazılarının kabulü şartı ile vazgeçmeler ,anlaşmayı kolaylaştırır. Bu ve bunu takip eden toplantılar ,kısa fasılalarla devam eder ve birçok hallerde, ilk toplantıda karşılıklı sunulan taleplerden çok değişik talepler ortaya çıkar. Yavaş yavaş anlaşma ortamının ne şekilde gerçekleşeceği belli olur.

Müzakerelerin sonucu, iyi bir sözleşme elde edilmese dahi, işverenlere kendilerini kabul ettirme bakımından sendika daima avantajlıdır.

Her iki tarafın da kabul ettiği hususlar ve toplantı zabıtları yazılır, imza edilir. Fakat bu imzalı sözleşme, toplu iş sözleşmesi halini alarak uygulanmadan evvel bazı değişikliklere uğrayacaktır.

İlk olarak sendika müzakere komitesi, bu imzalı sözleşmeyi, üyelere duyurmalıdır. Ekseriya, sendika genel kongresi olağanüstü toplantıya çağrılır ve müzakere komitesi, pazarlık safhasını izah ederek sözleşmeyi açıklar. Sonra sözleşmenin onayı için oylama yapılır. Bazı sendikalarda bu oylama gizli olur.

Aynı şekilde ,işveren müzakere komitesi de, gerekli hallerde işverenin veya şirketlerde müdürler kurulunun onayını alır.

Tarafların onayından sonra, son bir toplantıda toplu iş sözleşmesi kaleme alınır ve imzalandıktan sonra yürürlüğe girer.

ULUSLARARASI HÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

ICFTU
ESP/md - 10506

Brüksel, 19 Ağustos 1963

Sayın Seyfi Demirsoy,
Başkan
Türk - İş
Selânik Cad. No : 6
Yenişehir - Ankara

Aziz Kardeşim Demirsoy,

9 Ağustos tarihli mektubunuza ve ilişiğindeki «Sendikalar Kanunu» ile «Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu» nun İngilizce nüshalarına çok teşekkür ederim.

Bu kanunların kabulü ve çıkartılması için sarfettiğiniz sabırlı, zor, uzun ve anlayışlı mücadele için sizi candan tebrik ederiz. Bu kanunlar kesin olarak memleketinizde sendika hukuku ile Toplu Pazarlık hakkını yerleştirmektedir.

Aynı zamanda,, her iki kanunun bazı maddelerinin, memleketinizin özel şartları göz önüne alınarak hazırlandığını ve kabul edildiğini anlıyoruz. Yeni Kanunda grev hakkı esas olarak genel anlamda kabul edilmesine rağmen, bazı şartlar altında kısıtlayıcı tedbir ve usullere başvurmadan kullanılamıyacaktır. Herşeye rağmen, bundan evvelki iktidarın icraatına mukayese ile, yapmış olduğunuz büyük ilerleme takdire şayandır.

Kamu hizmetlerinin sendika kurma ve diğer haklarının, özel bir kanunla düzenleneceğini de öğrenmiş bulunuyoruz. Bu kanun tasarısı ile safahatı hakkında bizlere bilgi verirseniz çok memnun olacağız.

Basın ve Radyo Servislerimize kanunların kabulü ile bu kanunların çıkartılmasında oynadığınız rol hakkında geniş bilgi ve direktif verilmiştir.

En iyi temenni ve saygılarımızla,

Ömer BECU

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları
Konfederasyonu Genel Sekreteri

HABERLER

TÂYİN

Yeni bölge temsilcileri vazifelerine başladılar

Türk - İş'in münhal bulunan 2 ve 6'ncı Bölge Temsilcilikleri'ne yeni tâyinler yapılmıştır. Merkezi Eskişehir'de bulunan 2'nci Bölge Temsilciliği'ne Oleyis Federasyonu Başkanı İsmail Aras, Samsundaki 6 ncı Bölge Temsilciliğine de Hasan Akağa tâyin edilmişlerdir.

Bu arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar dileriz.

YÜKSEK HAKEM

Yeni Yüksek Hakem Kurulu İşçi Temsilcileri seçildi

275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca teşkil edilen Yüksek Hakem Kuruluna işçi hakem olarak, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Halil Tunç ve Harb - İş Federasyonu Başkanı Ethem Ezgü seçilmişlerdir.

Söz konusu kanun uyarınca, Yüksek Hakem Kurulu'nun diğer üyeleri de şu zevattan teşekkül etmektedir :

Yargıtay'ın İş Dâvaları ile ilgili kısmının başkanlığını yapan Yargıcın bakanlığında, Danıştay Genel Kurulu'nun seçeceği bir dâva dairesi başkanı, Üniversitelerin Hukuk, İktisat ve Siyasal Bilgiler öğretim üyelerinin kurul halinde Ankara'da seçecekleri bir iktisat veya iş hukuku öğretim üyesi, Çalışma Bakanlığı Birinci Hukuk Müşaviri, Çalışma Bakanlığı Çalışma Genel Müdürü, İşverenler adına seçilecek iki üye...

GEZİ HEVESİ

«İşçinin Sesi» ve başyazarı

İstanbul'da yayınlanan bir işçi gazetesi var. «İşçinin Sesi» adlı bu gazetenin başyazarının adı Engin Ünsal... Engin Ünsal, dış gezilere çok meraklı... Gazetesinin 9 Ağustos tarihli sayısında yazdığı başyazısında, kendini dış gezilere yollamıyan Türk - İş yöneticilerine de, dışarı çıkan sendika yöneticilerine de adamakıllı esmiş - yağmış...

Engin Ünsal, bu yazısında diyeceğini birden diyememiş... Önce havadan sudan lâflar etmiş, sonra da dönmüş dolaşmış, sözü dış gezilere ve oradan da bu gezilere yollanan gazetecilere getirmiş.

Siz o gazetecileri Amerika'ya yollamayın da Bay Ünsal'ı yollayın. Neler öğrenir de gelir o gezilerden ... Dönüşünde gazeteci arkadaşlarına neler öğretir... Hem, Türk - İş yöneticilerinin, Ünsal gibi işçi yazarları dururken, başkalarını gezilere yollamaları düpedüz bir politik davranıştır.

Bunlar, Bay Ünsal'ın fikirleri. Gelelim gerçeklere :

Bir defa Bay Ünsal, hangi sendikaya bağlı olduğunu yazısında belirtmemiş. İşçi haklarını sadece ben savunuyorum diye garip çıkışlar yapan herkesi dış gezilere yollasalardı, bugün sokaklar Engin Ünsal dolardı.

Kim miymiş Amerika'ya yollanan gazeteci ? Bağlı olduğu sendikası tarafından yönetim kurulu başkanlığına seçilen bir gazeteci. Antidemokratik basın kanunlarına muhalefet ettiği için iki gün önce evlendiği karısından ayrılıp prensipleri uğruna hapis yatabilecek karakterde ve güçte ve üstelik dış gezilere de çok meraklı olmayan namuslu bir fikir işçisi...

Geçimini, iç sayfalarında baldır, bacak resimleri yayınladığı sözüm ona işçi gazetelerinde esip - yağmakla kazananlar, patronun yumruğu altında ezilmeden mücadele edip sendikacılık yapanların hizmetlerini değerlendiremezler.

«Karınca - kararınca işçi dâvalarına hizmet ediyorlarmış». Alıyorsunuz gazeteyi elinize, üçüncü sayfasında baldır - bacak resimleri. Yanında da bir vecize : «— Aç bir eşeğin istediği gibi anırması özgürlüğü demek değildir...»

Değmez Engin Ünsal, değmez...

BİRLEŞME

Basın Teknisyenleri Sendikaları birleşiyor

Ankara Basın Teknisyenleri Sendikası ile Ankara Günlük Gazete Teknisyenleri Sendikası, 7 Ağustos tarihinde birleşmişlerdir.

Bu tarihte iki sendikanın yönetim kurullarının yaptığı bir ortak toplantıda alınan karara göre, toplantıya çağırılacak genel kurul, bu yoldaki kararı onayladıktan sonra birleşme muamelesi tamamlanmış olacaktır.

Yeni sendika Ankara Basın Tkenisyenleri Sendikası adını alacaktır. Üyelerin her türlü haklarının korunması, taraflarca teminat altına alınmıştır.

ZİYARET

Solomon Barkın ve Ken Eaton geliyor

İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı (OECD) Sosyal Münasebetler Bölümü Başkanı Solomon Barkin ve teşkilâtın Yunanistan ve Türkiye yeni Temsilcisi Ken Eaton, Eylûl ayı içinde Ankara'ya gelerek, Türkiye İşçi Sendikaları Kon federasyonu'nu ziyaret edeceklerdir.

Yapılan görüşmelerde yardım konusunda ortaya çıkan bazı pürüzlerin halledileceği bildirilmektedir. Bu arada, Türk - İş'in 1964 eğitim programında OECD ile daha sıkı temas sağlanması da taraflarca ele alınan konular arasında yer alacaktır.

GENELGE

TÜRK - İŞ toplu sözleşme çalışmalarına hız verdi

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, toplu sözleşme konusunda yaptığı çalışmalara hız vermiştir.

Bu çalışmalar sonucu hazırlanan toplu sözleşme konusundaki sekiz kalem döküman, bir genelgeye ilişik olarak teşkilâta gönrilmiştir. Genelge ile yollanan dokümanlar şunlardır :

1 — 274 Sayılı Sendikalar Kanunu

2 — 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu,

3 — 274 Sayılı Kanunun ruhuna ve mevcut sendikal prensiplere uygun olarak federasyonlar için hazırlanan Ana Tüzük Örneği,

4 — 274 Sayılı Kanunun ruhuna ve mevcut sendikal prensiplere uygun olarak millî sendikalar için hazırlanan Ana Tüzük Örneği,

5 — 274 Sayılı Kanunun ruhuna ve mevcut sendikal prensiplere uygun olarak sendikalar için hazırlanan Ana Tüzük Örneği,

6 — 275S ayılı Kanuna uygun olarak sendika ve federasyonlar için hazırlanan Toplu İş Sözleşmesi ve Grev Yönetmeliği Örneği,

7 — Sendika ve federasyonlarımızın yapacakları toplu iş sözleşmelerinde bir fikir vermek amacıyla tercüme ettirilen iki adet Toplu İş Sözleşmesi Örneği,

8 — 274 Sayılı kanun uyarınca, şube, sendika, federasyon ve konfederasyon başkan ve yöneticilerinin verecekleri mal bildirimi örneği.

TOPLU SÖZLEŞME

Adana'da Çırçır Fabrikaları ile Toplu Sözleşme yapıldı

Adana'daki çırçır fabrikaları işverenleri ile Teksif Adana Şubesi arasında, toplu sözleşme yapıldı.

Bu toplu sözleşme ile bu yörede bulunan binlerce çırçır işçisinin zam alması, işyerinde sendikalı işçi çalıştırılması ve çalışma süresinin tesbiti sağlandı.

Toplu Sözleşmenin imzalanmasında, Türk - İş Dördüncü Bölge Temsilcisi Muzaffer Sıranç, Teksif Adana Şubesi Başkanı Fahri Karakaya, Genel Sekreter Edip Filazi, Adana Çırçır Fabrikaları İşverenler Sendikası Başkanı Mehmet Ünaldı, Genel Sekreter Memduh Albayoğlu, Müşavir Ali Hadi Gökpınar, Musa Şenyurt hazır bulundular.

Toplu sözleşme ile tesbit edilen yenilikler özetle şunlardır :

1 — İşyerlerinde tamir müddetleri de dahil olmak üzere, ustalar ve usta yardımcıları, 180 gün süre ile çalışacaklardır.

2 — İşyerlerinde ustalarla çalışacak olan yağcıların işe başlama tarihleri 1.8.1963 olarak tesbit edilmiştir.

3 — İş verenler, buişçileri, İş Kanunu'nun 16'ncı maddesinde tadat olunan fiiller dışında işten çıkaramayacaklardır.

4 — İş bitmeden önce işyerini terkeden işçi olduğu takdirde, onun yerine alınacak işçi, İşçi Sendikası veya İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan temin edilecektir.

5 — Mukavele şartlarına uyulmadığı, randıman anormal şekilde düştüğü veya başkaca bir sebeple iş uyuşmazlığı çıktığı takdirde, Bölge Çalışma Müdürü'nün seçeceği bir bakan ve üç kişiden kurulu bir heyete, bu heyet tarafından da uyuşmazlık halledilemediği takdirde, tarafların seçeceği tarafsız bir hakeme gidilecektir. Hakemin kararlarına uyulacaktır.

6 — Yeni sözleşme ile tesbit edilen ücretler ve eski halleri şöyledir :

Ustalar : Brüt 1190 (Eskiden 850)

Usta Yardımcıları : Brüt 1050 (Eskiden 725)

Yağcılar : Brüt 630 (Eskiden 475)

YAYIN

Kimya - İş çıktı

Geçen ayın sonunda İşçi yayınlarına bir yenisi eklenmiş, Kimya İşçileri Sendikası tarafından yayınlanan KİMYA - İŞ Dergisi'nin ilk

sayısı, 29 Temmuz tarihinde çıkmıştır. Dergi aylıktır.

Bu iş kolunda çalışan emekçi arkadaşlarımızın seslerini daha soluklu kılacak Kimya-İş'e, yayın hayatında başarılar dileriz.

EĞİTİM

Türk-İş Eğitim Merkezi tarafından organize edilen toplu sözleşme, grev ve lokavt konusundaki seminerlere bu ay içinde de devam edildi. Seminerler, 22-27 Temmuz tarihleri arasında Diyarbakır'da, aynı tarihler arasmda 1-3 Ağustos tarihleri arasında Eskişehir'de ve 5-9 Ağustos tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

DİYARBAKIR SEMİNERİ

Diyarbakır bölge semineri, toplu sözleşme, grev, lokavt ve sendika hukuku konularında Ali Emiri Orta Okulu salonlarında yapıldı. Her zaman olduğu gibi yabancı öğretmenlerin de katıldığı seminerde, aşağıdaki konularda adları yazılı öğretmenler tarafından dersler **verildi:**

Toplu Pazarlık strateji ve taktiği - Dr. Thomas E. Posey (AID)

Toplu Sözleşmenin muhtevası - Frank O'Connor (AID)

İş mevzuatı - Charles Ford (İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı (OECD) Sendika Komitesi Genel Sekreter Yardımcısı)

Sendikaların teşkilâtlanması - İhsan Dündar (Türk-İş 7'nci Bölge Temsilcisi)

İş Kanunu'nun uygulanmasında sendikaların rolü - Charles Ford

Grev nedir, Nasıl yapılır,

Sendikalar Kanunu,

Sendika Temsilcisi - İsmail Aars (Toleyis Bakanı)

Bu seminere katılan kursiyer sendika yöneticileri şunlardır:

Sait Kaplan, Alâeddin Bozan, Abbas Can, Bilâl Yazbek, Mehmet Başol, Mehmet Ali Bekleyen, Cemal Kirişçioğlu, Sait Bürçün, Sabri Türkkan, Kaya Uysal, Kadim Ekmekçi, Zülküf Genç, Yusuf Sarısaltık, Burhan Çolak, Turgut Tuna, Mehmet Dumandağ, Ali Rıza Yükrük, Cemal Karaoğlan, Remzi Ersayın, Vahit Arda, Musa Yerli, Nevzat Uluer, Cevdet Kandemir, Abdülkerim Gümüş.

ADANA SEMİNERİ

Adana bölge semineri de 22 27 Temmuz tarihleri arasında, toplu sözleşme grev, lokavt ve sosyal sigortalar konusunda yapıldı. Bu seminerde aşağıdaki konularda şu öğretmenler tarafından dersler verildi:

İktisadî Araştırma ve Sendikalar - Kutay Aksel (Türk-İş Eğitim Müdür Yardımcısı)

Sendika Temsilcisi - Kutay Akşel

Türkiye'de sosyal sigortalar - Mehmet Türkmen (İşçi Sigortaları Kurumu Şube Müdürü)

Toplu sözleşmelerin muhtevası - Frank O'Connor (AID)

Toplu Pazarlık strateji ve taktiği - Dr. Thomas E. Posey (AID)

İş mevzuatı ve İş kanunlarının tatbikatında sendikaları rolü - Charles Ford (İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı Sendika Komitesi Genel Sekter Yardımcısı)

Sanayîde işçi-işveren münasebetleri - Mete Tanrıkut (Orta Doğu Teknik Üniversitesi İdarî İlimler Fakültesi Asistanı)

Bu seminere de aşağıda adları yazılı sendika yöneticileri kursiyer olarak katıldılar:

tuk, M. Emin Yıldırım, Mustafa

Yusuf Dinç, Halil Aktarlı, Cemil Everest, Hasan Alp, İsmet Bozdoğan, Hasan Özbek, Hasan Kaya, Kemal, Yurtsever, Recep Akyüz, Haydar Mutaf, Naci Çetinyürek, Abdülkadir Azaz, Nuri Porukluoğlu, Mevlût Avcı, Adil Kuçak, Sabri

Diyarbakır Seminerine katılanlar bir arada

Erdemir, Hüseyin İnci, Hasan Ar-Arslanoğlu, Hüseyin Taşkesen, Remzi Küçük, Kemal Kenru, Mustafa Turakin, Ahmet Korkmaz, Şaban Fidancan, Niyazi Yücesu, Abdülkadir Özdenvar, Tahir Güner, Vedîî Solak, Ergül Temuçin...

ESKİŞEHİR SEMİNERİ

Eskişehir semineri de, Eskişehir Şeker Fabrikası Salonu'nda yapıldı. Bu seminerin şimdiye kadar raslanmamış olan özelliği, gece yapılmasıydı. İş saatlerinin dışında seminere gelen kursiyerler, gece seminerlerinin her bakımdan daha elverişli olduğunu belirttiler.

Bu seminere de AID tarafından görevlendirilen yabancı uyruklu öğretmenlerden Mr. Frank O'Connor katıldı.

Seminer süresince aşağıda ya-

zılı konularda şu öğretmenler tarafından dersler verildi:

Sendika Temsilcisi - Şanar Tayşi (Türk - İŞ Eğitim Merkezi Görevlisi)

Toplu Sözleşmenin muhtevası - Frank O'Connor

Grev. Toplu Sözleşme ve Sendikalar Kanunu - İsmail Aras (2'nci Bölge Temsilcisi)

Semineri izleyen kursiyer işçi yöneticilerinin adları ise aşağıdadır:

İsmail Uygunkara, Osman Tuksavul, Ziya Kardeş, Muhsin Çetinköprülü, Kâzım Borucu, Hüseyin Çetin, İbrahim Yurduseven, Tahsin Baksan, Muzaffer Aydınoğlu, Süleyman Akgün, Haydar Geldişen, Remzi Adak, Ali Yanmış, Nazif Durupınar, Doğan Üstünbaş, Yusuf Kenan Bıçakçı, Sâni Arda, Reşat Uzunonat, Muzaffer Ardal, Hasan Topkava, Mustafa Öğütlüler, Rahmi Balkanlı, Yaşar Doğualp, Mehmet Alkış, H. Ali Güleroğlu, Ahmet Başöz, Yaşar Özdeşlik, Mehmet Güner, Muzaffer Turan, Muammer Sakarya.

Seminerde bir toplu pazarlık gösterisi

ANKARA SEMİNERİ

Ankara semineri de, Eskişehir'deki gibi gece yapıldı. Bu seminlerin konusu, «sendika temsilcisi» idi 5 - 9 Ağustos tarihleri arasında Bira Fabrikası Toplantı Salonu'nda seminerde aşağıdaki öğretmenler tarafından şu konularda dersler verildi:

Sendika temsilcisi - Ömer Ergün (Türk - İŞ İcra Heyeti Üyesi)

Şikâyetlerin halledilmesinde sendika temsilcisinin rolü - İsmail Topkar (1'inci bölge temsilcisi)

Toplu Sözleşmelerin kapsamı - Frank O'Connor (AID)

Türk - İŞ İcra Heyeti Üyesi Ömer Ergün tarafından, seminerin bitiminde diplomaları dağıtılan kursiyerlerin adları şunlardır:

Şükrü Başarslan, Ayhan Başalp, Ali Şentürk, Mehmet Özber, Erol Ildırşahin, Muhlis Tanık, Mehmet Özdemir, Süleyman Karataş, İbrahim Bülbül, Orhan Zarizoğlu, Rüştü Karoğlu, Mehmet Gülben, Ömer Uysal, Malik Tür, Şükrü Saydam, Sait Dede, Hüseyin Demiral, Zülkarni Demirbaş, Şeref Müyesseroğlu, Orhan Baypınar, Mustafa Demirtaş, Hakkı Süslüay, Seyit Cafer Sarkanak, Şevket Ünsür, Rüştü Kuyut, Çetin Pamuk, Mehmet Karaca, Fuad Çinçin, Adnan Uğuçek, Metin Teker, Mustafa Karayılmaz, Sedat Yüksel, Murtaza Abbağlar, Kemalettin Tuğrul, Ahmet Çiftçier, Muzaffer Yalımer, Salih Ersoy, Yılmaz Oktay, Ali Süaty, Ethem Karakaya, Necati Ecer, Osman Pekuz, Cemal Öztürk, Mehmet Gümüş, Ali Erdek, Seyfettin Erkan, Rüstem Özkılıç..

KOLEJ

1963 - 64 Eğitim programı yeniden düzenlendi

Yeni kanunların ışığı altında daha verimli çalışmalar yapabilmek amacıyla, Türk - İŞ tarafından 1 Aralık 1963 - Temmuz 1964 arasında uygulanacak yeni bir eğitim programı hazırlanacaktır. Bu programla ilgili ön çalışmalara başlanmıştır.

1963 Yılı eğitim programında, dördü millî seminer, altısı bölge semineri ve on ikisi de işkolu semineri olmak üzere üç ayrı tip üzerinden olmak üzere 22 seminer yapılmış ve bunların tümünde başarılı sonuçlar alınmıştır. Altışar gün süre ile devam eden bu çalışmalarda daha çok genel konular üzerinde durulmuştur. Bu seminerlerde, «Grev. Toplu Sözleşme» ve «Sosyal Sigortalar» konularında dersler verildiği gibi, «Toplu Sözleşmelerin Muhtevası,», «Toplu Pazarlık Strateji ve Taktiği», «Türkiye'de Sosyal Sigortalar», «Grev nedir? Nasıl yapılır?» gibi konular üzerinde de durulmuş ve «Uluslararası Sendikacılık» konusunda da kursiyerlere bilgiler verilmiştir.

«Toplu Sözleme, Grev ve Lokavt Kanunu» ile «Sendikalar Kanunu» nun 24 Ağustos'ta yürürlüğe girmesiyle, sendika idarecilerini daha esaslı ve güç görevlerin beklediğini göz önüne alan Türk - İŞ Yöneticileri, bundan sonra uygulanacak eğitim programlarının şekillerini ve ders metodlarını tamamen değiştirmeğe karar vermiştir. Bu konuda bir karar almak üzere Türk - İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç'un başkanlığında toplanan

Türk - İŞ Eğitim Merkezi personeli, 1 Aralık 1963 - 1 Temmuz - 1964 tarihleri arasında uygulanacak yeni bir program tesbitine karar vermiştir.

Yeni program, esas olarak iki kısma ayrılmaktadır. İlk kısım, halen devam edilmekte olan seminerlerin bir devamı olacak, ancak ders konularının, sendika yöneticilerine en geniş ölçüde bilgi verecek şekilde tesbiti hususu, nazarı itibare alınacaktır.

Önümüzdeki 7 ay içinde bu programa dahil olmak üzere 26 seminer yapılacaktır. Bu seminerlerin tümü, sadece sendika temsilcilerinin yetiştirilmesine tahsis edilecektir. 26 Seminerin 17'si işkolu mahiyetinde olacak ve büyük işkollarına ayrılacaktır. Diğer 9 seminer ise bölgeler itibariyle organize edilecek ve diğer işkollarına mensup sendika yöneticileri tarafından izlenebilecektir. Bu seminerlerin amacı, toplu sözleşmelerin geniş sorumluluğunu omuzlarında taşıyacak nitelikte sendika yöneticisi yetiştirmektir. Özelikle ilk yıllarda Türk - İŞ'in eğitim çalışmalarında bu husus ana prensip olarak tesbit edilmiştir.

SENDİKACILIK KOLEJİ

Türk - İŞ'in 1963 - 1964 eğitim programındaki yeniliklerden ikincisini «Sendikacılık Koleji» teşkil etmektedir. Sendika yöneticilerine toplu pazarlık sanatını detayları ile öğretmek amacıyla girişilen bu programın uygulanmasına, 1 Ocak 1964 tarihinden itibaren başlanacaktır.

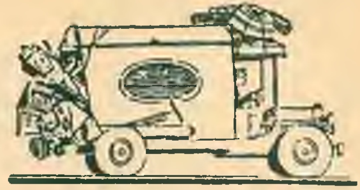
«Sendikacılık Koleji» bir yıl içinde üçer aylık devreler içinde devam edecek 4 ayrı kurs programının uygulanmasından ibarettir. Bu kurslarda, sendika yöneticilerine toplu pazarlık ve pazarlıkla ilgili konularda köklü bilgiler verilecek, tatbikî çalışmalar, pilot meselelerin halledilmesi, geziler ve akademik esaslarla düzenlenecek derslerle Türk sendikacıları yeni düzene hazırlanacaktır.

«Sendikacılık Koleji» fikrinin gerçekleşmesi için devamlı bir dershane ve kolej öğretim kadrosunda yer alacak yabancı ve yerli öğretmenlerin temini hususlarında yapılan çalışmalar, olumlu şekilde sonuçlanmıştır. Çok büyük malî ağırlık tekil edecek olan bir fonun sağlanması için yapılan ön temaslar da gayet olumlu şekilde gelişmektedir. Bu fonla, kolej idarecilerinin, kurslara katılacak sendika yöneticilerinin kayıp yevmiyelerinin karşılanması, kolejin masraflarının ödenmesi ve harcırah masraflarının karşılanması kabil olabilecektir.

Sendikacılık Koleji ibnasının, halen seminerler için kullanılmakta olan Ankara Bira Fabrikası Toplantı Salonu olması kararlaştırılmıştır. Bu salon, mimarların da katıldığı bir heyet tarafından gezilmiş ve kolej için çok elverişli bulunmuştur. Salonun balkon kısmına bürolar ve eğitim personelinin rahatça çalışabileceği kısımlar ilâve edilecektir. Çok geniş olan salonun bir kısmında da sendikacılık alanındaki her türlü soruya cevap verebilecek kapasitede bir kitaplık kurulacaktır.

Ders programları ve öğretmenlerin temini için, Orta Doğu Teknik Üniversitesi İdarî İlimler Fakültesi ile ön temaslarda bulunulmuş ve anlaşmaya varılmıştır. Ayrıca, yabancı uzmanların da koleje celbi için çeşitli uluslararası teşekküllerle temasa geçilmiş ve Amerikan İktisadî Kalkınma Teşkilâtı (AID) tarafından her türlü yardımın yapılacağı konusunda bir vaad elde edilmiştir. Bu yardım, halen Türk - İŞ'le AID tarafından birlikte yürütülen eğitim programı çerçevesinde uygulanacaktır.

Çalışmalarını bu şekilde özetleyebileceğimiz Sendika Koleji'nin gerçekleşebilmesi için herşeyden önce sendikalarımızın, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na yardımcı olmaları gerekmektedir. Kolej, sendika eğitiminde Türk sendikacılığının en büyük ihtiyacına cevap verecektir.

EĞİTİM ARACI

EĞİTİM ARACI
Türk - İş Eğitim Merkezi yeni araç ile eğitim yapacak

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na devredilmek üzere, Amerikan Hükûmeti tarafından Türk Hükûmeti'ne hediye edilen işçi eğitim aracı, 29 Temmuz Pazartesi günü yapılan. bir törenle teslim alınmıştır.

Ankara Gazi Orman Çiftliği'ndeki Türk - İş Eğitim Salonu'nda, Bira Fabrikası işçileri için düzenlenen bir seminerde, törenle teslim edilen araba, eğitim alanında gerekli birçok özellikleri havidir. Eğitim devam ederken, tören için bir süre ara veren Türk - İş yöneticileri eğitim aracının anahtarını

bizzat Yardım Kurulu Başkanı Mr. Van Dyke'dan almışlardır. Törende yabancı misafirlerden Mr. Van Dyke, Yardımcısı Mr. Hammen, AID'den Mr. Posey, Mr. O'Connor, Mr. Hadsell ve Çalışma Bakanı yerine de müsteşar Halit Ünal ve diğer bakanlık ilgilileri hazır bulunmuşlardır.

Mr. Van Dyke, aracın tesliminde yaptığı kısa konuşmada, aracın gerektiği şekilde kullanılacağından emin olduğunu söylemiştir. Bundan sonra, Mr. Van Dyke'dan anahtarları teslim alan Halit Ünal bir konuşma yapmış ve anahtarla-

rı TÜRK - İŞ Başkanı Seyfi Demirsoy'a devretmiştir. Bu münasebetle kısa bir konuşma yapan Başkan Demirsoy, eğitim çalışmalarına bu araçla hız verileceğini belirtmiştir.

Eğitim aracı, bir sinema makinasına, bir projeksiyon makinasına, ses kayıt cihazına, muhtelif hoparlörlere, mikrofonlara, açık hava konferans veya mitinglerinde kullanılabilecek tesisata, ufak bir kasaba veya köye elektrik verebilecek takatta bir jeneratöre v. s. ile işçi eğitimi için gerekli bütün tesisata sahiptir.

CEVAP

Samsunlu işçiler hizipçileri telin ettiler

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu ve onun şahsında Türk İşçisi'ni yıpratmak için girişilen faaliyetlere son zamanda hız verildiği, Türk - İş İcra Heyeti'nin gözünden kaçmamaktadır.

Türk - İş bünyesinde hizipler yaratarak, bundan kendi yararlarına faydalanmak isteyenler, Samsun'da başgösteren ve kısa zamanda halledilen 6'ncı Bölge ihtilâfını da, kendi çıkarları için kötüye kullanmak yolunu tercih etmişlerdir.

İstanbul'da yayınlanan «İşçinin Sesi» adlı gazetenin 10 Ağustos tarihli sayısında başyazı yerinde yayınlanan «Halil Tunç'a Açık Mektup» başlıklı yazı da, anlaşmazlık sonucu temsilcilik görevinden alınan Adnan Gün'e haksız bir muamele uygulandığını iddia etmekte ve Tunç'a ağır ve yersiz isnatlar yöneltmektedir.

Genel Sekreterimiz Halil Tunç'a yönetilen ve birçoğu hakaret mahiyeti taşıyan ithamlar esef vericidir. Çünkü herşeyden önce, bu yoldaki karar, bu bölgede uzun incelemeler yapan ve 16 sendikaya mensup işçilerin ifadelerini tesbit eden Türk - İş denetçilerinin verdiği rapor üzerine verilmiştir.

Birliğimizi yıpratmak için girişilen bu çabaların sahipleri, hakkettikleri en güzel cevabı, gene bu bölgedeki sendikacılardan almışlardır. Tütün - İş, Devlet Su İşleri 7' nci Bölge İşçileri Sendikası, Yapı - İş, Oleyis ve DDY İşçileri Sendikaları yöneticileri tarafından yayınlanan bu konudaki bildiride, eski temsilci Adnan Gün'ün kader arkadaşı tarafından gazetede yayınlanan itham ve hakaretlere cevap verilmekte ve özetle şöyle denilmektedir :

«21/7/1963 Günü Türk - İş 6'ncı Bölge Temsilciliği'nde yapılan toplantıda, Türk - İş Genel Sekreteri her zamanki bitaraflığı ve olgunluğu ile hareket etmesine rağmen, rağmen, sabık temsilci Adnan Gün ile yanında getirdiği sendika yöneticiliği ile alâkası olmayan arkadaşları bir ara toplantının havasını bozmaya kalkışmışlarsa da herşeyi bütün çıplaklığı ile bilen sendikacı arkadaşlarımızın tutumu karşısında hakka ve hakikata karşı gelinemeyeceğini anlamış ve umduklarını bulamamış olmanın hırsı içerisinden kendilerini kurtaramamışlardır.

Türk - İş, Genel İdare Merkezimiz ve en üst temsil müessesemizdir. Bütün kalbimizle inandığımız ve güvendiğimiz Türk - İş'in manevî şahsiyetine ve onu temsil eden idarecilerine dil uzatanlarla mücadelemizde insaf ölçülerine asla yer vermeyeceğiz.»

KAYIP

İstanbul Üniversitesi'nin eski profesörlerinden ve İktisat Fakültesi Sosyal Siyaset Enstitüsü kurucusu Ordinaryüs Profesör Gerhard Kessler, Almanya'da vefat etmiştir.

Türk dostu Kessler, memleketimizde bulunduğu 17 yıl zarfında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde öğretmenlik yapmıştı. İktisat Fakültesi'ne bağlı Sosyal Siyaset Enstitüsü de gene Kessler'in zamanında ve bu mümtaz ilim adamı tarafından kurulmuştu.

Faşizm aleyhtarı olan Kessler, Nazi Almanyası'nın hür düşünce ve bilimsel çalışmaları kısıtlayan polis rejimine dayanamıyarak 1940 yılında memleketimize gelmiş ve birçok değerli ilim adamının yanıbaşında, Türk sendikacılarının da öğrenimi için verdiği çeşitli konferanslar hafta sonu seminerleri ve özel sohbetlerle Türk sendikacılık hareketinin başlangıcında daima şükranla hatırlanacak bir yer işgal etmiştir. Konfederasyonumuzun başkanı Seyfi Demirsoy da, Kessler'in verdiği ders, konferans ve seminerler ile özel sohbetlerine katılarak, ilk sendikacılık derslerini ondan almıştı.

Bugün Kessler'in hatırasını anarken, memleketimize beslediği dostane duygularla, Türkiye'deki bilimsel çalışmalara verdiği emekleri Türk sendikacıları olarak şükranla anıyoruz. Toprağı bol olsun.

OECD Genel Sekreter yardımcısı Jack Downie vefat etti

OECD Genel Sekreteri Mr. Jack Downie, 4 Ağustos 1963 günü Fransa'da vefat etmiştir. Downie, 1948 yılından bu yana, Avrupa'da çeşitli uluslararası teşekküllerde çalışmakta idi. Müteveffa 1952 - 54 yılları arasında Birleşmiş Milletler Ekonomik Konseyi Avrupa Komisyonu üyeliği, son olarak ta 1961 yılından bu yana OECD Genel Sekreter yardımcılığını ve aynı zamanda da Ekonomik ve İstatistik Şubeleri Şefliğini yapmaktaydı.

Jack Downie'nin yerinin kolay doldurulamayacağı, Birleşmiş Milletler ve OECD çevrelerinde ifade edilmektedir.

DÜNYADAN HABER

FAS

Fas işçilerinin ücret talepleri ve grevleri.

Bu senenin başlangıcından itibaren Fas'da grevler birbirini takip etmiştir. Fas işçilerinin içinde bulunduğu durum ve satın alma güçlerinin düşüklüğü neticesinde Fas İşçileri Sendikası (UMT) umumî ücretlerde % 25 ilâ 30 arası bir artış talep etmektedir. İsteklerinin kabul edilmeyişi karşısında Fas işçileri muhalif kütle ile uğraşmak zorunda kalmışlar grev halinde olan ve olmayan bazı sendikacılar tevkif edilmiş, hattâ bazıları Khourigba sokaklarında dolaşırken kaçırılmışlardır. Bu arada arkadaşlarına bağlılıklarını ifade etmek için Demiryolu işçileri 18 ve 19 Temmuz günleri bir grev yapmışlardır. Daha sonra 20 Temmuz'da fosfat işçileri 1963 Ocak ayından buyana üçüncü grevlerini ilân etmişler, Elektrik işçilerile, tütün işçileri de ücretlerin arttırılması yolunda grev yapmaya hazır olduklarını belirtmişlerdir.

FRANSA

Fransız işçi sendikaları grev haklarının tahdit edilmesine karşı koyuyor

Hükûmetin Genel Hizmetler İşçilerinin grev haklarını tahdit etme yolundaki plânlarına Fransız İşçi Sendikaları Federasyonu tam manâsile muhalif olduklarını belirtmiştir. Yayınladığı bir makalede Federasyon, grev hakkının ihlâl edilemiyeceğine işaret etmiştir.

AMERİKA

Amerikan demiryolu işçileri grev tehdidine devam ediyor

Amerikan Demiryolu işçilerini bir tasviyeye tabi tutmak fikri üzerine alâkalı beş sendika grev yapmaya karar vermişlerdir. Bu sendikalar muhtelif Demiryolu şirketlerinde çalışan 200.000 işçiyi temsil etmektedirler. Böylece sendikalar şimdilik işten çıkarılmak tehlikesile karşılaşan 37.000 işçiyi korumuş olmaktadırlar. Bu arada Başkan Kennedy grevi önlemek gayesile tarafların meseleyi yüksek mahkemeden Arthur Goldberg'in idaresinde bir hakem komitesine bırakmalarını tavsiye etmiştir. Bu tavsiye üzerine ilk defa işverenler tasfiye işini ve 11 Temmuzda greve başlayacaklarını söyleyen sendikalarda grevi 29 Temmuz 1963'e tehir etmilerdir.

Daha sonraları gene Amerikan Demiryolu işçileri Sendikaları İşverenlerle olan ihtilâfları neticesinde başlayacakları grevi 30 gün daha tehir etmişlerdir. Böylece, 29 Temmuz'da başlayacak olan grev, 29 Ağustosdan evvel beklenmemektedir. Bu tehire sebep işverenlerin Birleşmiş Milletler Kongre Komitelerinin isteği üzerine tasfiye işlerini en az otuz gün tehir etmiş olmasıdır. Demiryolu işverenlerinin tasfiyeye tabi tutma hareketleri 40.000 kadar işçinin işinden çıkarılmasını icap ettirmektedir. Sendikalar tasfiye işinin başladığı andan itibaren greve gideceklerini belirtmişlerdir.

MALAYA

Malaya'da ilk kapalı sendika müzakereleri

Malaya'da kapalı sendika esaslarına göre ilk olarak bir toplu pazarlık yapılmış ve neticede Ticaret İşçileri Millî Sendikası ile Malaya Kimya Endüstrisi Limited Şirketi arasında bir mukavele imzalanmıştır. Kapalı Sendika maddeleri yanısıra (ki böylece sadece sendika üyesi o işletmeye işçi olarak girebilecektir) Kontrat diğer bazı işçi menfaatlerini de garanti altına almaktadır. Meselâ, evlenme ikramiyesi olarak bir aylık maaş tutarı işçiye hediye olarak verilecektir. (ki bu 500 Malaya Doları, yani 166 Amerikan Doları veya 59 İngiliz Sterlin'ine kadar çıkmaktadır.) Sendika kurslarına devam eden işçilere bayram ve ücretlerine halel gelmeksizin bu kurslara devam izni verilecektir. Diğer tarafdan yerleri değiştirilen işçilerin ev arama ve taşıma masraflarını karşılamak üzere bir transfer ücreti verilecek ve ev kirasından doğacak farklar için en fazla 60 Malaya Doları ödenecektir. Bu kontratla aynı zamanda ücretler de % 15 zam ile daha fazla ikramiye ve daha iyi sağlık sistemlerinin kurulması temin edilmiştir.

LÜBNAN

Lübnan kadınlarına sendika eğitim kursları

Orta Şark'da kadınlar için sendika eğitim kursları ilk olarak Lübnan'ın Broummana şehrinde Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun himayesinde 23 - 28 Temmuz tarihleri arasında tertiplenmiştir. Bu kurslarda sendika faaliyetlerinde kadın işçilerin rolü, kadın işçilerin korunması için koyulması lâzım gelen iş kanunları ve Orta Şark'da kadın işçilerin karşılaştıkları problemler başlıca mevzular olmuştur.

AMERİKA

Grev yapan petrol işçilerine uluslararası destek

Texas'ın Pasadena Shell iş yerindeki 2.200 işçinin başlamış olduğu grev bugün onikinci ayına girmiş bulunmakta ve bu işçiler dünyanın dört bir tarafındaki sendikalardan maddî ve manevî yardımlar görmektedirler. Diğer bazı organizasyonlar yanı sıra aşağıdaki teşkilâtlardan bağlılık ve dayanışma ifade eden yazılar alınmıştır. Bolivya Özel Petrol İşyerleri İşçileri Federasyonu, Japon Petrol İşçileri (ZENSEKİYU), İtalyan Petrol İşçileri (SINDACATO AUTONOMO PETROLIERI ITALIANI), Fransız Millî Kimya İşçileri Federasyonu. Diğer tarafdan Curacao Petrol İşçileri Federasyonu da malî yardımlarda bulunmuştur.

Grev, işletmenin kaideleri, iş tariflerini ve iş programlarını tek taraflı mütalâa etmek istemesi üzerine yapılmıştır. Uluslararası Petrol İşçileri Federasyonunun 1963 Mayısında Pasadena'daki durumu incelemek için yaptığı hususî toplantıda Norveç, Venezuella, Trinidad, Curacao yağ işçileri delegeleri Pasadena Petrol İşletmesile alâkalı olan Royal Dutch Shell yağ işletmesinin de Pasadena'daki vaziyete dikkatini çekmeyi uygun görmüşlerdir.

İSPANYA

ICFTU İspanyol grevcileri destekliyor

Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Omer Becu Asturias da grev yapan İspanyol Madencilerine 25. Temmuz. 1963 de gönderdiği bir yazıyla teşkilâtının bu işçileri desteklediğini belirtmiştir.

«Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları adına Asturian grevcilerini selâmlar ve selâmetleri için giriştikleri bu hareketle her türlü imkânlarla ve her yönde kendilerini destekleyeceğimizi belirtmek isteriz» diyen Becu, aynı zamanda İspanya'da General Franko'nun totaliter idaresi altında birer oyuncaktan başka bir şey olmayan diğer sendikaların da dikkatini çekmiştir. Diğer taraftan, Asturias ve Basque'da 1963 Haziranında yapılan bu devlet sendikalarının seçimlerine işçilerin yaptığı boykot ise işçilerin bu sendikalara olan muhalefetini ispat etmektedir.

AMERİKA

Amerikan otel işletmeleri dünyaya yayılıyor

Amerikan otel ve restoran işçilerile Milletlerarası Bar İşçileri Sendikasının aylık yayınlarında aşağıdaki mevzular yer almıştır.

«Amerikalı otelciler uzak yerlerde modern oteller yaptırmaktadırlar. Amerikan otel işletmesi Hilton ve Sheraton Honk Kong'dan Kahire'ye kadar birçok yerlerde oteller yaptırmakta veya yaptırmayı düşünmektedirler.»

«Memleketlerinde toplu iş sözlemesine alışmış bu işletmecilerin yabancı memleketlerdeki işçi sendikalarile yapacakları pazarlıkları bu memleketlerdeki işçilerin Amerikan otel işletmeciliğine uygun, Amerikan stili çalışma münasebetleri tesis edip, edemiyeceklerini görmek hayli enteresan olacaktır.»

Merkezî Cenevre'de olan ve endüstrimizin Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun kâtipliğini deruhde eden Yiyecek Endüstrisi İşçileri Sendikası belki de ayrı memleketlerdeki üyelerini organize etme yoluna gidecektir. Böyle bir hareket memnuniyet uyandıracaktır. Çünkü, diğer memleketlerde kuvvetlenecek bu teşkilâtlar bizim teşkilâtımızın daha fazla kuvvetlenmesine yol açacaktır.

Hilton gayet süratle genişleyen bir teşekküldür. Amerika Birleşik Devletlerinin birçok şehrinde ve Amsterdam, Atina, Batı Berlin, Kahire, İstanbul, Londra, Madrit, Roma, Roterdam, Tahran gibi şehirlerde olmak üzere 56 oteli olup, 39.000 odası ve 40.000 işçisi vardır. Halihazırda Paris'de iki ve Dublin Rabat, Brüksel, Karakas'da yeni Hilton otelleri yapılmaktadır.

JAPONYA

Sendikalar Avrupa işçisile aynı nisbette ücret talep ediyorlar

Halihazırda 6.1 milyon işçiyi ve 131 sendikayı temsil eden Sohyol (Japon İşçi Sendikaları Genel Konseyi) ve Chritsii Roren (Bağımsız Sendikalar Konseyi) millî bir harekete girişerek işçi ücretlerinin Avrupa işçi ücretleri ile eşit bir hale getirilmesini talep etmektedirler. Japon İşçi Sendikaları Federasyonu, (Sodomei) temsil ettiği işçilere Batı Almanya veya İngiltere işçisinin ücretlerine eşit ücretlerin verilmesini talep etmektedir. Shinsanbetsu ve Demei Kaigi de ücretlerin arttırılması fikrini desteklemekte, dolayısile 9 milyon işçi bu harekette bahis konusu edlimektedir.

İşverenler düşük ücret politikalarını idame ettirmek istemelerine rağmen işletmeler arasında anlaşmazlıklar çıkmaktadır. Bazı işverenlere göre Avrupa'da artan prodüktivite ile müvazi olarak arttırılan ücretler ekonomiyi kuvvetlendirmekte ve ekonomide istikrar sağlanmasında yardımcı olmaktadırlar. Bu işverenler Japon ekonomisinin istikrar bulabilmesi için ücretlerin arttırılmasının lâzım olduğu kanaatindedirler. Hükûmetin ekonomik ilerleme politikası sadece prodüktivitenin arttırılması ve fiatların yükselmesi şeklinde kendini göstermiştir. Dolayısile işçi, hükûmetin ekonomik buhran propogandasını artık reddetmektedir.

Japon çalışma hayatının zayıf olmasının başlıca sebebi, işçi sendikalarının endüstri kollarına göre kurulmuş olmayıp, işverenler tarafından meydana getirilmiş olmalarındandır. Dolayısile bazen işçinin işverene karşı sadakat hisleri ayaklanmaktadır. Fakat yaşama şartlarının yükselişi ve ücretlerin düşüklüğü işçilere artık birlemenin zamanı geldiğini göstermiştir.

Halihazırdaki mücadele yalnız ücretlerin arttırılması için değil, aynı zamanda bir asgari ücret sisteminin kurulması ve erkekle kadının aynı esaslar üzerine ücret almaları yolundadır. Bu hedeflere ulaşıldığı takdirde hükûmetin halihazır düşük ücret sistemini tamamen değiştirmesi icap etmektedir.

AMERİKA

Amerikan sendikaları ırk ayrımına karşı savaşta

Amerikan İşçi Sendikaları Federasyonu AFL-CIO tarafından, Birleşik Devletler zenci halkına karşı her türlü - sendikalarda, istihdamda, meskende, oy kullanmada, toplum menfaatleri, hizmetleri ve okullarda - ayırımı ortadan kaldırmak, için memleket çapında bir kampanyaya girişilmiştir. Bu harekâtı koordine etmek için 22. Temmuz. 1963 tarihinde AFL-CIO Başkası George Meany başkanlığında hususî birkomi te kurulmuştur. Bu komitede, Amerika Otomobil İş-

çileri Sendikası Başkanı Walter Renther, AFL - CIO'nun yegâne zenci Başkan Yardımcısı ve Yataklı Vagon Hamalları Sendikası Başkanı A. Philip Randolph, AFL - CIO İmar ve İnşaat Kısmı Başkanı Cornelius J. Haggerty ve AFL - CIO mesul muhasibi William F. Schnitzler vardır. Komitenin ilk işi AFL - CIO Meclisleri sayesinde iki ırktan müteşekkil komiteler kurmaktır.

George Meany, Birleşik Devletlerde ırk ayrımını ortadan kaldırmak için 17 Temmuz'da adil istihdam tatbikatı kanununun kabul edilmesi için bir çağırıda bulunmuştur. Birleşmiş Milletler Temsilciler Heyeti Adli Yardımcı Komitesi önünde konuşan George Meany, Başkan John Kennedy'nin medenî haklar programını tamamen tasdik etmiş ve bazı kısımları için daha kuvvetli tedbirler alınmasını teklif etmiştir.

JAPONYA

Japon elektrik işçileri grev hakkı istiyor.

ICFTU'ya üye, 125.000 âzalı, kuvvetli, Japon Elektrik Kuvvet İşçileri Federasyonu (DENROREN), Japon hükûmetine acil bir beyanla grev yasağının kaldırılmasını istemiştir. Denroren, elektrik ve kömür sanayiinde iş anlaşmazlıkları metodlarını kısıtlayan kanunun kaldırılmasını istemiştir. Bu kanuna göre, tezgâhtarlar ve elektrik kuvveti teminine tesir etmeyen elektrik işçileri sendikaları grev yapabilmekte elektrik temiminde çalışan işçilerin grevinde sendika suçlandırılmaktadır. Kanun, altı yıl evvel, üç sene için yürürlüğe girmiş, 1960 da süresiz olarak uzatılmıştır. Denroren, Japon Çalışma Bakanı'na yaptığı izahata mevcut kanunun işverenle toplu pazarlıkta işçiye güçlük çıkardığını söylemiştir.

ICFTU, bu kanunun kaldırılması için Japon Hükûmetine devamlı baskı yapmaktadır.

KARAİB

İngiliz Ginesi'nde anlaşmaya varıldı

İngiliz Ginesinde onbir hafta süren grev nihayet sona ermiştir. Grev 20 Nisanda iş münasebetleri tasarısında sendikacılığın hükûmetin kontroluna verilmesini protesto için başlamıştı. Hükûmetin tasarıyı geri alması ve Dr. Jagan'ın tasarıyı İngiliz Ginesi T. U. C'na danışmadan çıkarılamayacağını bildirmesi hür işçilerin bir zaferidir.

İSPANYA

Asturias'daki İspanyol madencileri tekrar grev yapıyor

İspanya'nın Asturias Llamas bölgesindeki 3.000 madenci 20 Temmuz tarihinde daha uzun tatil için oturma grevine balamışlardır. Şimdiki iki haftalık izin yerine dört hafta izin istemektedirler. Aynı zamanda 18 Haziran İspanyol İç Harbini kutlamak için arttırdıkları senelik ikramiyenin daha artmasını istemektedirler. Llama bölgesindeki madencilere komşu Aller vadisinden 2.000 kişi daha iştirak etmiştir. Alınan haberlere göre, devlet idaresindeki sendikalar ve işçiler arasında çarpışmalar cereyan etmiştir.

Hatırlanacağı üzere Ispanya'da büyük grev dalgası Nisan - Mayıs 1962 de Asturia bölgesinde başlamıştır. İspanya'da grev yasak olduğu için birçok işçi tevkif edilmiş ve sürülmüştür. Bu olaylar münasebetile Uluslararası Hür Sendikaları Konfederasyonu, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtına İspanyol Hükûmeti Sendika haklarını ihlâl ediyor şeklinde şikâyette bulunmuştur.

İNGİLTERE

Sendika 30.000 işçinin haftalık çalışma saatlerini iki saat kısaltmayı talep ediyor.

Ekmekçi, şekerci ve benzeri işçilerin sendikası, 30.000 kadar işçinin haftalık çalışma saatlerinde iki saatlik bir kısaltma yapmayı talep etmektedir. Böylece, ufak işyerlerinde çalışan 30.000 kadar ekmek işçisi, Şirket halında çalışan fırınlarda ve toptan iş görenlerin yanında çalışan 50.000 kadar işçinin iki sene evvel elde ettiği bu avantaja sahip olup, haftada 44 yerine 42 saat çalışmış olacaklardır.

MEKSİKA

Lâtin Amerika genç sendikacıları Meksika'da eğitim kurslarına devam ediyor.

Milletlerarası İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na bağlı bazı üyelere Meksikada, Haziran 10'dan, Temmuz 6'ya kadar, ileri çalışma münasebetleri hakkında kurslar verilmektedir. Bu kurslara Brezilya, Bolivya, Ekvator, Kosta Rika, Kolombia, Peru, Guatemala, Dominik Cumhuriyeti ve Meksika'dan genç sendikacılar iştirak etmektedirler. Bu kulslarda, sendika faaliyetlerinin tarihi, genç sendikacıların iktisadî ve siyasî problemlere karşı tavırları ve pratik sendikacılık mevzuları müzakere edilmektedir. Bundan sonra kursiyeler Viyana'daki Genç Sendikacılar Toplantısı'na katılacaklardır.

AVUSTURALYA

Rekor

Avusturya'da bu sene tütün istihsalinin 30,5 milyon paund'da (13.865.000 Kg) erişeceği tahmin edilmektedir. Böylece istihsal geçen sezondakinden % 50 artmış olmaktadır. Tütün istihsali Avustralya'da gün geçtikçe daha yaygın bir hale gelmiştir. Bugün 118.530 dönüm arazide tütün ekilmektedir. Diğer taraftan verim de artırılmış olup, 1 Acre'lik araziden 1000 1 b. mahsûl alınmaktadır. (4.39 dönüm araziden 454 kilo) Bu endüstri geliştikçe, ithalâttan 8 milyon Sterling'lik bir tasarruf yapılacağı ifade edilmektedir.

İSPANYA

İspanya'da satın alma gücü 1936 ya nazaran on misli düşük.

Julian Torresano, geçenlerde ticarî bir mecmuada yayınladığı bir yazıda, 1936 dan beri satın alma

gücünün 10 misli düşüklük kaydettiğini ifade etmiş ve 1936 da 8 saatlik bir çalışmaya karşılık verilen 9.20 Peseta ücretin, bugünün 60 Pesetalık yevmiyesinden çok daha fazla kıymet ifade ettiğini belirtmiştir.

ALMANYA

Alman orman işçileri ücret artışı elde ettiler.

IFPAAW'nın Alman üyesi, Gewerkschaft, Gartenbau Land-Und Forstwirtschaft, Alman Sendikacılık tarihinde süregelen en zor orman işçileri pazarlığını bitirmiştir. Sendika saat başına 30 fenik istemiş, işveren 9 fenik vermekte ısrar etmiştir. Buna rağmen sendika sebat etmiş ve 16 feniklık bir artış elde edilmiştir. 55 yaşından sonra çalışmayan işçiler ise, 7 fe-

İNGİLTERE

İngiltere işçi sendikaları kongresi Milletlerarası burs temin ediyor.

İngiltere İşçi Sendikaları kongresi Cenevre'deki Milletlerarası Çalışma Enstitüsü'nün çalışmaları için kursiyerlere burs temin etmeye kararlıdır. Geçen sene de bu teşkilât aynı şekilde bu mevzu için tahsisat ayırmıştı. Milletlerarası Çalışma Organizasyonu tarafından 1962 de meydana getirilen Enstitü, sosyal ve endüstriyel problemleri incelemek ve yoketbek için imkânlar sağlar. Bu problemlerin mevzularını endüstride sıhhat ve emniyet, meslekî öğretim, iş verme ve endüstriyel münasebetler teşkil eder. Kursiyerler, her memlekette bu konularla ilgili şahıslar arasından seçilir.

GELİŞEN DÜNYADA KADIN İŞÇİLER

Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun Kadın İşçiler İstişare Komitesi, geçenlerde Brüksel'de yaptığı toplantıda, «Gelişen dünyamızdaki kadın işçilerin durumu» konusunda çalışmıştır.

Bu konu, böylelikle Milletlerarası Çalışma Konferansı'nın ilk toplantı gündeminden bu yana, tekrar ele alınmış bulunmaktadır.

İstişare Komitesi tarafından belirtildiğine göre, Milletlerarası Çalışma Konferansı'nda kadın işçiler hakkında ve özellikle gece çalışan ve hamile olan kadın işçilerin korunması yolunda alınan kararların tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

ICFTU Kadınlar Komitesi, bu konudaki sendikal faaliyetleri inceleyerek 1963 Ekim'inde yapacağı toplantıda görüşmelere sunacaktır.

Öte yandan, İstişare Komitesi, aile sorumluluğunu yüklenmiş kadınların çalışmaları hakkında da karara varabilmek için ön çalışmalara başlamıştır.

ICFTU GÜNEY AFRİKA VE PORTEKİZ KOLONİLERİNDE EMNİYET KONSEYİ KANUNUNUN TATBİK EDİLMESİNİ İSTİYOR

Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Birleşmiş Milletler Emniyet Konseyi tarafından Güney Afrika ve Portekiz Kolonilerine bağımsızlık verilmesi hakkında alınan kararı memnuniyetle karşılamış, fakat bir ekonomik boykot ile durumu sağlamlaştıramadıklarına üzülmüştür.

Emniyet Konseyi müzakereleri sonunda ICFTU Genel Sekreteri Ömer Becu, kararların hükûmete baskı yaptığını ve devletlerden Güney Afrika'ya silâh satış ve naklinin durdurulmasının istendiğini, Emniyet Konseyinin ekonomik bri boykot tedbiri alamadığı için üzüldüğünü söyleyerek ICFTU'nun bu boykot için devamlı teşviklerde bulunduğunu belirtmiştir.

Konfederasyon, bütün devletlerin Birleşmiş Milletler'in çağrısına iştirak ederek Güney Afrikalılar ve Portekiz Kolonileri için, hürriyet, adalet ve insan haysiyetini korumak için ellerinden geleni yapacaklarına inanmaktadır.

MİLLETLERARASI SENDİKACILIĞIN İSPANYOL HALKINA MESAJI

7. Ağustos. 1963 tarihinde yayınladıkları birleşik mesaj ile, Milletlerarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Milletlerarası Hıristiyan Sendikaları Federasyonu, İspanyol halkının hürriyet ve demokrasi yolundaki savaşına iştirak ettiklerini ve desteklediklerini bildirmişlerdir.

Mesaj, Asturian işçilerinin grevinin devlete İspanyol Sendikalarının sağlam dayanışmasını ve işverenin işçinin haklarını vermekteki aczini gösterdiğinden bahsetmektedir.

İki Konfederasyon İspanyol rejiminin «Liberalizm» manevrasının Franko devrinde de olduğu gibi İspanya'yı Milletlerarası bağdaşma ile UNESCO, Birleşmiş Milletler, ILO ve diğer teşkilâtlardan uzak tuttuğunu ifade etmektedirler. Hür memleketlerde, hür sendikacılığın İspanya'ya karşı tutumunda büyük tezatlar vardır. ICFTU ve IFCTU bu zayıflık ve fırsatçılık politikasına karşı savaşmaya devam edecektir.

ICFTU'NUN YUGOSLAV ZELZELE FELÂKETZEDELERİNE YARDIMI

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yugoslavya'da, Üsküp'te zelzeleden zarar görenlerin kurtarılması için Milletlerarası Kızılhaç Teşkilâtı'na, Milletlerarası dayanışma fonundan 25.000 Belçika Frangı göndermiştir.

Bu arada dünyanın her tarafından Üsküp'e yardım eli uzatılmıştır.

KIBRISTAN HABERLER

KIBRIS'TA GREV SANDIĞI

KTİB İcra Heyeti, Kıbrıs'lı Türk işçilerinin grev halinde desteklenmeleri için bir grev sandığı kurulması yolundaki kongre kararını uygulama yoluna koymuştur.

Grev Sandığı yönetmeliği, İcra Heyeti'nin son toplantısında müzakere ve kabul edilmiştir.

Yönetmelik uyarınca, her işçi sandığa, yılda 0,15 Mil yardım yapacaktır. İşçilerin bu alanda verecekleri 1963 aidatlarının toplanmasına Kasımdan itibaren başlanacak ve tahsilât süresi, 31 Aralık tarihinde son bulacaktır.

Grev sandığından, işçilere yapılacak yardımlar da, yeni yönetmelikle bazı esaslara bağlanmıştır.

Ayrıca, federasyona yeni üyeler kaydetmek yorunda da İcra Heyeti tarafından çalışmalar yapıldığı bildirilmektedir.

YENİ BÖLGE TEMSİLCİSİ

Bir süreden beri münhal bulunan Lârnaka Bölge Temsilciliği görevine Hüseyin Cürcioğlu atanmıştır.

KTİB Lârnaka Bölge Temsilciliği makamı, Lârnaka Umum Türk İşçiler Birliği Lokali'nde olacaktır.

TÜRK İŞÇİLER EĞİTİLİYOR

Geçen hafta içinde, Limasol İş Bulma Dairesi Müdürü tarafından, Kıbrıs'lı Türk işçilerine, «Sendikalarda Kontrol» konulu bir konferans verilmiştir.

Konferansa Yalova, Çanakkale, Aşağı Binatlı ve Limasol'daki sendikaların yönetim kurulu üyeleri katılmıştır.

Bu konferanslardan gayet olumlu sonuçlar alındığı göz önünde tutularak, her ay devam edilmesi yolunda karara varıldığı bildirilmektedir.

KIBRIS'TA GREV...

Lefkoşe, Magosa ve Limasol Su Encümenleri Türk ve Rum müstahdemleri, sendikalarla, encümenler arasında çıkan ihtilâfın bugüne kadar halledilememesi üzerine giriştikleri greve devam etmektedirler. Bilindiği gibi, encümenler, ihtilâfın gönüllü hakem heyetine havale edilmesini reddetmiş bulunuyorlardı.

KTİB Federasyonu ile SEK ve PEO temsilcileri arasında yapılan görüşmeler sırasında, Çalışma ve Sosyal Sigorta Bakanlığı Kıdemli Endüstriyel Münasebetler Memuru'na aşağdaki mektubun gönderilmesine karar verilmitir.

«I — İhtilâfın gönüllü hakem heyetine götürülmesi teklifimizin her üç encümen tarafından reddedilmesini, haksız ve gayrı makûl olarak telâkki eder, bunun sendikaları bütün iyi niyetlerine rağmen, ihtilâfları halledecek başka yollar bulunmadığı için grev yapmağa mecbur bıraktığını belirtmek isteriz.

2 — Esas anlaşmanın şartlarına uyarak, Su encümenlerinde süresiz grev yapılacaktır.

Sayın Sprasis, sendikalar olarak, bütün çarelere başvurduktan ve artık başka hal çaresi kalmadığına sizin de emin olduğunuza inandıktan sonra, greve ait hiçbir sorumluluk kabul etmemekteyiz.»

GREV HALLEDİLİYOR

Son dakikada alınan bir habere göre, üç ilçe halkını susuz bırakmayı göze alamayan Çalışma Bakanlığı, anlaşmanın halli için teşebbüse geçmiştir. Su Encümenlerinin, Bakanlık marifetiyle müzakere masasına oturtulacağı söylenmektedir.

KIBRIS'TA TÜİK HEYETİ

İsrail'deki sosyal mesken inşaatının etüdü için yaptıkları tetkik gezisinden dönen bir Türk heyeti, Kıbrıs'ı da ziyaret etmiştir.

Türkiye İşçi Sigortaları Genel Müdürü Şükrü Soykan, İşçi Sigortaları Müdürler Kurulu işçi üyesi Ekrem Özkılıç, İstanbul Tekstil, Örme ve Giyim İşçileri Sendikası Başkanı Bahir Ersoy'dan kurulu heyet üyeleri, Kıbrıs'tan ayrılışlarında, Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu üyeleri tarafından uğurlanmışlardır.

Bahir Ersoy, Kıbrıs'tan ayrılışında, KTİB tarafından yayınlanan Haftalık İçi Bülteni'ne şu demeci vermiştir :

«— Kıbrıs'ta kaldığım bir gün esnasında yapmak fırsatını bulduğum tetkik ve temaslar neticesinde öğrendiklerim, geçmiş bilgimi tazelemiştir.

Kıbrıs Türk işçisinin, kendi tekilâtı etrafında toplanmak için gösterdiği gayreti takdirle karşılamakta ve yakın gelecekte Türk işçisinin daha iyi hayat şartlarına kavuşacağına inanmaktayım.

Bütün Kıbrıs Türk işçisine en samimî selâmlarımı bildirmekle bahtiyarım.»

MERKEZÎ SENDİKA KURULUYOR

Leymosun ve ilçesindeki Türk sendikalarını birleştirecek bir merkezî teşekkül kurmak için yapılan çalışmalara devam edilmektedir. Bu bölgede askerî işçi birliklerinden başka kamu sektöründe çalışan işçilerin kurduğu diğer 12 sendika bulunmaktadır.

Bu konuda Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Genel Sekreteri'nin başkanlığında organize edilen toplantıya katılan sendika temsilcileri, sendikalarının işçilere daha faydalı olabilmesi, teşkilâtsız kalan işçilerin daha kolay teşkilâtlandırılabilmesi için merkezî bir sendikanın kurulması yolunda oybirliğiyle karar almışlardır.

Merkezî sendikanın tüzüğünün hazırlanması için yapılan çalışmalar bitirildikten sonra ortak bir toplantı daha yapılacak ve bu sendikaya bağlı olacak sendika şubelerinin tüzükleri kesin şekilde belirlenecektir.

Tarihte İşçi Köşesi

SYNDICAT INTERNATIONAL DES EMPLOYÉS PHARMACIENS
avec ou sans diplôme
FONDÉ À CONSTANTINOPLE EN 1910
LE PRÉSIDENT
LE SECRÉTAIRE GÉNÉRAL

Yukarıda görülen diploma, 1919 da memleketimizde sendikaların bulunduğunu gösteren tarihî bir vesikadır. Diploma sahibi Bay Ayaş halâ sağdır New York-ta Tezgâhtar, Banka ve Büro İşçileri Sendikası'nın ayrı bir kolu olan Eczacılar Lokali'nin say manıdır. 1920 Yılında Tükriye'den ayrılmıştır.

Tranvaycıların meşhur grevinde dayanışma gösteren üç meslektaşı ile ilgilendiği için İngiliz İşgal Bölgesi Nezarethanesi'nde bir gece yatmıştır. Bay Ayaş, bu üç meslektaşından sadece birinin adını hatırlayabilmektedir; «Zaharyadis..» Bu grevde kumpanya tranvayları çalıştırmak istemiş, fakat sayısı yirmibeşi bulan çarşaflı işçi eşleri rayların üzerine yatarak grev yapan eşlerine yardımcı olmuşlardır.

Nezarette kaldığı gece cebinde bulunan sendika üyelerinin adlarını bildirir listeyi - ne olur, ne olmaz - endişesi ile parça parça yırtmıştır. Ertesi gün, İşgal Komutanı'nın huzuruna çıkarıldıklarında sorulan ilk soru «— Neden grev yaptınız ?» olmuştur. Komutana şu cevabı vermişlerdir : «— İyi iş şartları istiyoruz da ondan...» Komutan, daha sonra, «— Grevi neden Fransız İşgal Bölgesi'nde yapmıyorsunuz şeklinde bir soru yöneltmiş ve şu cevabı almıştır : «— Gerekirse o bölgede de yaparız...»

Halen yetmiş yaşında olan Bay Ayaş, aşırı Türk dostudur. Amerika'da bulunan Ermeni ve Rum'ların, Türkler aleyhinde yaptıkları hezeyanlı neşriyat ve gösterilerine cevap veren ve her yerde Türkleri müdafaa eden insanlar arasındadır.

Bu diploma tetkik edildiğinde, Fransızca olarak basıldığı ve İstanbul yerine Konstantinople denildiği görülecektir. Bu bir ibret vesikasıdır. Türk memleketinde sendika vardır, diploması Fransızca'dır. Şehir ismi bile Fransızca'dır. O günlerin şartları uzun uzun düşünmeğe değer...

Eczacı kalfası Bay Ayaş, Beyoğlu'nda, Karlman Pasajı'nda 331 numaradaki eczahanede çalışırken, Amerika'ya gitmeyi aklına koymuştur. Hitler Almanyası'nın ünlü Maliye Bakanı Dr. Şaht, o tarihte Alman Büyükelçiliği'nde Ticaret Ataşesidir ve Ayaş'ın müşterisidir. Bay Ayaş'ın daha birçok elçilerden ve diplomatlardan da dostları vardır.

Ayaş, Amerika'ya gitmek için vize alamaz ve sebebi de kendisine izah edilmez. Araya Dr. Şaht ile Çekoslovak Büyükelçisi girerler. Onu yanlarına alarak zamanın Amerikan Büyükelçisi Bay Thomas Morphie'ye giderler. Bu zat, Ayaş'a sendikacı olduğu için vize vermediğini söyler. Araya diğerlerinin girmesi üzerine kendisine vize verirler.

O tarihteki zihniyeti, şimdiki Amerikan Büyükelçisi Raymon A. Hare bir toplantıda anlatmıştı. O günden bu güne değişen zihniyet sonucudur ki, bugün Amerika Çalışma Bakanlığı'nın dokuz büyük dairesinden yedisinde sendika yöneticileri vardır.

Bay Ayaş, gözleri dolu dolu şöyle demiştir : «— Arkadaşlarınıza, tanıdıklarınıza, New York'a gelince bana uğramalarını tembih edin. Vatan hasretini öylece gidereyim. Ben, Türkiye'de doğdum, büyüdüm, bedava okudum. Türk'ler ekalliyete daima eşit şartlar tanımıştır. Rum ve Ermeniler bunun kıymetini takdir edememişlerdir.»

Bay Ayaş'ın, bunun bir defa daha belirtilmesi yolundaki ricasına uyarak anlattıklarını açıklıyoruz.

BİRLİK KUVVETTİR
İŞÇİNİN KUVVETİ
SENDİKADIR

Sendikaya Katılın

Sendikalar Kurmaya Yardım Edin

İyi Bir Sendika Üyesi Olun

SİZ DE
İŞCİ ARKADAŞLARINIZLA BERABER
BİR SENDİKAYA GİRİN

Sendika kuvvet demektir.

Odun parçaları teker teker kolaylıkla kırılabileceği halde,
Biraraya getirildikleri takdirde çok sağlam olurlar ve kolaylıkla kırılamazlar.

Sendika vasıtasiyla daha iyi bir cemiyet
teessüs ettirilmesine yardımcı olabilirsiniz.

- SENDİKALAR KURMAYA YARDIM EDİN.
- SENDİKAYA KATILIN.
- TOPLULUĞUNUZU İYİ BİR SENDİKA YAPIN.
- VE ÖYLE MUHAFAZA EDİN.
- İYİ BİR SENDİKA ÜYESİ OLUN.